

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2012.GODINE**

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

ČISTOĆA d.o.o. CAZIN

Izeta Nanića bb

77220 CAZIN

BOSNA I HERCEGOVINA

REVIZIJA REVITA d.o.o. CAZIN

ĆORALIĆI 462

77226 ĆORALIĆI

CAZIN

00387/61/ 105 - 197

00387/37/ 513 - 772

26. juna 2013.

Revizija Revita d.o.o.
Računovodstvo-Poslovno savjetovanje

Seeking operational excellence.

Sadržaj

IZJAVE UPRAVE J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O., CAZIN	6
IZVJEŠTAJ NEOVISNOGA REVIZORA	10
1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI DRUŠTVA	12
• BILANS USPJEHA	13
<i>Napomena za izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.</i>	15
<i>Efekat ispravke greške po revizoru.</i>	16
• BILANS STANJA	17
• IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	19
• IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	20
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	22
1. <i>Osnovne informacije</i>	22
2. <i>Osnove pripreme</i>	22
3. <i>Osnove mjerjenja</i>	22
4. <i>Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja</i>	22
5. <i>Korištenje procjena i prosudbi</i>	22
4. <i>Računovodstvene politike</i>	23
<i>Nematerijalna imovina</i>	23
<i>Nekretnine, postrojenja i oprema</i>	23
<i>Zalihe</i>	24
<i>Potraživanja od kupaca i druga potraživanja</i>	25
<i>Finansijske obaveze</i>	25
<i>Prihodi</i>	25
<i>Priznavanje poreza</i>	26
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	26
<i>Određivanje fer vrijednosti</i>	26
<i>Potraživanja od prodaje i druga potraživanja</i>	26
5. <i>Standardi koji su objavljeni ali nisu još usvojeni od strane Društva</i>	26
<i>Godišnja poboljšanja standarda</i>	27
6. BILJEŠKE UZ BILANS USPJEHA DRUŠTVA	28
6.1. POSLOVNI PRIHODI	28
6.2. MATERIJALNI TROŠKOVI	28
6.3. TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	29
6.4. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	29
6.5. AMORTIZACIJA	29
6.6. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	31
6.7. FINANSIJSKI PRIHODI	31
6.8. FINANSIJSKI RASHODI	31
6.9. OSTALI PRIHODI I DOBICI	32
6.10. OSTALI RASHODI I GUBICI	32
6.11. REZULTAT POSLOVANJA	32
7. BILJEŠKE UZ BILANS STANJA DRUŠTVA	33
7.1. DUGOTRAJNA MATERIJALNA IMOVINA	33
7.2. ZALIHE	34
7.3. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	34
7.4. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA	34
7.5. KAPITAL	35
7.6. DUGOROČNA RAZGRANIČENJA	35
7.7. DUGOROČNE OBAVEZE	35
7.8. KRATKOROČNE OBAVEZE	36
7.9. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	36
7.10. OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA	36
7.11. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	37
8. IZLOŽENOST RIZIKU	38

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

• <i>Kreditni rizik</i>	38
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	38
Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	38
• <i>Rizik likvidnosti</i>	39
• <i>Tržišni rizik</i>	39
9. OSVRT NA UGOVOR O REVIZIJI, RAD REVIZIJE U SKLADU SA UGOVOROM	39
10. ZNAČAJNI DOGAĐAJI U DRUŠTVU I NJEGOVOJ OKOLINI	40
11. SAŽETAK PRISTUPA REVIZIJI	40
12. SAŽETAK ZNAČAJNIH RIZIKA NA NIVOU DRUŠTVA	43
13. ZAKLJUČAK O PROCJENI RIZIKA RADA REVIZIJE I PRIHVATANJU ANGAŽMANA	43
14. POŠTIVANJE ZAKONSKIH ODREDBI U KNJIGOVODSTVU I FINANSIJSKOM IZVJEŠTAVANJU	43
15. PRISTUP INFORMACIJAMA	44
16. NEGATIVNE PROMJENE U POSLOVANJU I MATERIJALNO ZNAČAJNI GUBICI	44
16.1. <i>Negativan razvitak poslovanja Društva</i>	44
16.2. <i>Materijalno značajni gubici</i>	44
16.3. <i>Vremenska neograničenost poslovanja</i>	44
17. OSVRT NA ČINJENICE ZA KOJE IMAMO OBAVEZU OBAVIJESTITI NADLEŽNE U DRUŠTVU	44
18. OSVRT NA ZNAČAJNE DOGAĐAJE NAKON DATUMA BILANSA	44
19. OSTALE ZABILJEŠKE I PREPORUKE REVIZORA	46
20. KRATKA ANALIZA FINANSIJSKIH POKAZATELJA DRUŠTVA	61
• <i>Pokazatelji bilansa uspjeha</i>	62
• <i>Pokazatelji profitabilnosti</i>	62
• <i>Pokazatelji likvidnosti</i>	63
• <i>Pokazatelji aktivnosti</i>	65
• <i>Pokazatelji pokrivenosti</i>	66
• <i>Pokazatelji bilansa stanja</i>	67
21. OSVRT NA POREZNE ASPEKTE U DRUŠTVU	67
22. OSVRT NA ZNAČAJNE DUGOTRAJNE UGOVORE	67
23. OCJENA NEOVISNOSTI REVIZIJSKOG TIMA	67
24. OSNOVNI PODACI O REVIZIJSKOM DRUŠTVU	68
25. ZAKLJUČAK	68

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

SADRŽAJ TABELARNIH PRIKAZA

TABELA 1: BILANS USPJEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2012. GODINE	14
TABELA 2: BILANS STANJA (AKTIVA)	17
TABELA 3: BILANS STANJA (PASIVA)	18
TABELA 4: IZVJEŠTAJ O NOVĆANIM TOKOVIMA	19
TABELA 5: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU.....	20
TABELA 6: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU.....	21
TABELA 6: NETO POSLOVNI PRIHODI DRUŠTVA.....	28
TABELA 7: MATERIJALNI TROŠKOVI	28
TABELA 8: MATERIJALNI TROŠKOVI PO SINTETICI.....	28
TABELA 9: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA.....	29
TABELA 10: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	29
TABELA 11: TROŠKOVI AMORTIZACIJE	29
TABELA 12: NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	31
TABELA 13: FINANSIJSKI PRIHODI.....	31
TABELA 14: FINANSIJSKI RASHODI.....	31
TABELA 15: OSTALI PRIHODI I DOBICI.....	32
TABELA 16: OSTALI RASHODI I GUBICI	32
TABELA 17: REZULTAT POSLOVANJA	32
TABELA 18: KRETANJE MATERIJALNE IMOVINE	33
TABELA 19: ZALIHE	34
TABELA 20: GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	34
TABELA 21: POTRAŽIVANJA OD KUPACA	34
TABELA 22: KAPITAL DRUŠTVA.....	35
TABELA 23: DUGOROČNA RAZGRANIČENJA.....	35
TABELA 24: DUGOROČNE OBAVEZE	35
TABELA 25: KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	36
TABELA 26: OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA	36
TABELA 27: OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA.....	36
TABELA 28: OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	37
TABELA 29: KREDITNI RIZIK	38
TABELA 30: KREDIT LIKVIDNOSTI.....	39
TABELA 31: UKUPNI POKAZATELJI DRUŠTVA	61
TABELA 32: NETO PROFITNA MARŽA.....	62
TABELA 33: OSNOVNI PODACI O REVIZORSKOM DRUŠTVU	68

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

SADRŽAJ GRAFIČKIH PRIKAZA

GRAFIKON 1: PROSJEČAN VIJEK TRAJANJA DUGOTRAJNE IMOVINE.....	30
GRAFIKON 2: PROSJEĆNA STAROST DUGOTRAJNE IMOVINE	30
GRAFIKON 3: NETO RADNI KAPITAL	63
GRAFIKON 4: KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI.....	63
GRAFIKON 5: KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI.....	64
GRAFIKON 6: ODNOŠ PRODAJE I NETO RADNOG KAPITALA	64
GRAFIKON 7: KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA.....	65
GRAFIKON 8: TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA U DANIMA.....	65
GRAFIKON 9: KOEFICIJENT OBRTA IMOVINE	66
GRAFIKON 10: KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI.....	66

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Izjave Uprave J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o., Cazin

Upućeno revizorskom društvu:

Revizija Revita d.o.o.

Ćoralići 462, 77226, Ćoralići, Cazin

Vama kao revizorima mi kao članovi Uprave Društva zaduženi za sastavljanje finansijskih izvještaja dajemo sljedeće izjave:

A. Informacije i dokazi

Informacije i dokazi koje ste od nas zahtijevali su Vam u potpunosti i savjesno dane. Kao lica zadužena za davanje ovih izjava i dokaza imenovali smo sljedeće osobe:

OSOBE ZADUŽENE ZA SURADNJU S REVIZOROM

IME I PREZIME	FUNKCIJA

B. Knjigovodstveni iskazi

1. Mi smo se pobrinuli za to da su vam knjigovodstveni iskazi poslovanja Društva u potpunosti stavljeni na raspolaganje. Ovoj dokumentaciji pripadaju upute, organizaciona dokumentacija i ostalo što pomaže u razumijevanju računovodstvenog sistema Društva.
2. U knjigovodstvenoj evidenciji su obuhvaćeni svi poslovni događaji koji su morali biti proknjiženi u poslovnoj 2012. godini.
3. Mi smo se pobrinuli za to da Vam je sva dokumentacija za koju imamo obavezu čuvanja u pisanoj ili elektronskoj formi dana na raspolaganje u roku koji je realan i razuman za Vaše razumijevanje podataka.

C. Finansijski izvještaji

1. Mi, kao članovi Uprave Društva smo ispunili odgovornost za pripremanje i prezentiranje finansijskih izvještaja. Naša odgovornost je fer prezentacija finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Ova odgovornost obuhvata: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovorajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerene u danim okolnostima.

2. Vjerujemo da je finansijskim izvještajima koji su predmet revizije koju Vi obavljate prikazana sva imovina, obaveze, eventualne obaveze, rezervisanja, ukupni rashodi i ukupni prihodi, kao i sve obavezne napomene uz finansijske izvještaje. Sve obaveze, kako predvidive tako i nepredvidive su prikazane u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
3. Primjenjene metode bilansiranja i vrednovanja odgovoraju zahtjevima posebnih propisa iz ove oblasti. Naš izbor i primjena metoda bilansiranja i vrednovanja je primjerena. Značajne pretpostavke koje smo koristili u procjenama su primjerene, te smo ih Vama prikazali.
4. Za sve događaje nakon datuma finansijskih izvještaja koji su to zahtijevali prilagodili smo finansijske izvještaje i napomene uz finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
5. Izvestili smo Vas o svim poznatim stvarnim i mogućim sudskim sporovima i zahtjevima čiji se utjecaj uzeo u obzir pri sastavljanju finansijskih izvještavanja u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
6. Svi planovi očekivanja koji mogu imati za posljedicu značajnu promjenu knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza prikazanih u finansijskim izvještajima predstavljeni su u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
7. Društvo je pravni; odnosno ekonomski vlasnik imovine prikazane u finansijskim izvještajima. Sva založna i stvarna opterećanja u vezi s ovom imovinom su objavljena u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
8. Mi smo se pridržavali svih dogovora koji mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje. Eventualni slučajevi nepridržavanja su Vam dani na znanje.
9. U protekloj godini Društvo je (zaokružiti odgovorajući odgovor):
 - a) *Koristilo valutne ili kamatne instrumenente, swapove, opcije i robne terminske poslove između ostalog finansijske proizvode i derivate.*
 - b) *Nije koristilo niti jedan instrument naveden u prethodnom paragrafu u bilo kojoj formi.*
10. U obzir smo uzeli sve događaje koji mogu imati utjecaj na poslovanje Društva i iz tih događaja rezultirajuće finansijske obaveze te iste objavili ili u finansijskim izvještajima ili (ako se iste ne obuhvataju u finansijskim izvještajima) naveli u dodatku uz ovu izjavu. Ako takvi navodi ili napomene nedostaju, onda takvih događaja nije bilo na datum sastavljanja finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

D. Godišnji izvještaj o poslovanju

1. Mi smo odgovorni za sastavljanje godišnjeg izvještaja o poslovanju.
2. Izvještaj o poslovanju sadrži sve obavezne podatke kako je propisano članom 40. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 83/09).
3. Tok poslovanja Društva i položaj Društva su predstavljeni na fer način i analizirani u Godišnjem izvještaju o poslovanju. Analiza obuhvata finansijske i nefinansijske pokazatelje uspješnosti relevantne za poslovnu aktivnost Društva u skladu s Zakonom.
4. Godišnji izvještaj o poslovanju sadrži (u skladu s tačkom 40. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH)
 - *Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja.*
 - *Procjenu očekivanog budućeg razvoja Društva,*
 - *Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem,*
 - *Korištene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva,*
 - *Ciljeve i politike Društva u vezi s upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita,*
 - *Izloženost Društva cjenovnom, kreditnom, tržištnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju Društva,*

E. Interne kontrole

Mi smo odgovorni za za sastavljanje (konceptiju, implementaciju, održavanje i poboljšavanje) adekvatnog sistema internih kontrola u skladu s članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

1. Pod sistemom internih kontrola podrazumijevamo proces kroz koji nadzire i kontroliše:
 - Efikasnost i efektivnost operativnih aktivnosti (ovo uključuje zaštitu imovine od gubitaka uzrokovanih štetama ili malverzacijama),
 - Pouzdanost finansijskog izvještavanja i
 - Pridržavanje za Društvo bitnih zakonskih propisa kako bi se spriječilo da se ne postignu ciljevi poslovanja ako bi nastali poslovni rizici.
2. Izabrati odgovarajući odgovor:
 - a) *Nije bilo, niti trenutno postoje značajni nedostaci u internim kontrolama (ili)*
 - b) *Mi smo Vas izvijestili o značajnim nedostacima u internim kontrolama koji obuhvataju:*

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Opis nedostataka u internim kontrolama

1. U skladu s primjenjivim sistemom internih kontrola implementirali smo odgovarajuće mјere da spriječimo i otkrijemo eventualne nezakonite radnje zaposlenih.
2. Izvijestili smo Vas o rezultatima procjene rizika da finansijski izvještaji i Godišnji izvještaj o poslovanju mogu sadržavati značajne pogreške uslijed namjernih pogrešnih prikazivanja.
3. Izabrali odgovarajući odgovor:
 - a) *Izvijestili smo Vas o svim nezakonitim radnjama kojih smo svjesni da postoje ili sumnjamo da postoje u našem Društvu, naročito o onima koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sistemu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.*
 - b) *Nismo svjesni postojanja nezakonite radnje u Društvu naročito onih koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sistemu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.*

F. Potpunost danih informacija

1. Na uvid su Vam dani svi zapisi, dokumenti i informacije o neobičnim događajima s kojima je Uprava bila upoznata, kao i sve ostale informacije koje su bitne za reviziju finansijskih izvještaja.
2. Obezbijedili smo Vam uvid u imena svih banaka s kojima je Društvo u toku godine imalo poslovne veze, kao uvid u sva stanja na transakcijskim računima Društva.
3. Na raspolaganje smo Vam dali sve zapisnike sa sastanaka Uprave Društva.

G. Dodaci, napomene i slično

Mi potvrđujemo da su moguće neispravljene pogreške neznačajne u odnosu na ukupne finansijske izvještaje Društva.

Potpis i pečat ovlaštenog lica Društva

26.6.2013.godine

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Izvještaj neovisnoga revizora

Vlasnicima i upravi J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o. Cazin

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o. **Cazin**, (dalje: Društvo), koji uključuju Bilans stanja na dan 31. decembar 2012. godine, Bilans uspjeha i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama u kapitalu, Izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu tada završenu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje, ispravnost i primjerenost oblika i sadržaja finansijskih izvještaja i drugih informacija u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI) prihvaćenima u Bosni i Hercegovini. Odgovornosti uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovorajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izdati mišljenje o tim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s pozitivnim zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini, kao i u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRS) izdanim od strane Međunarodnog Odbora za standarde revizije i izražavanja uvjerenja (IAASB) koji djeluje pri Međunarodnoj Federaciji Računovoda (IFAC). Ti standardi zahtjevaju pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja da u finansijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o procjeni revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i čine razumno osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

**IZVJEŠTAJ O OBavljenoj REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, koje se temelji na rezultatima revizije, finansijski izvještaji prikazuju fer i istinito, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembar 2012. godine, te rezultate njegova poslovanja za godinu tada završenu u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

U Cazinu, 26.6.2013. godine

Revizija Revita d.o.o. Cazin

Ćoralići 462, 77226, Ćoralići, Cazin

Bosna i Hercegovina

1. Finansijski izvještaji Društva¹

U skladu s MRS 1.10 potpuni set finansijskih izvještaja čine: izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (bilans stanja), izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti perioda (bilans uspjeha), izvještaj o promjenama u kapitalu, izvještaj o novčanim tokovima, bilješke koje obuhvataju sažetak važnih računovodstvenih politika i druga objašnjenja, i izvještaj o finansijskom položaju na početku najranijeg uporednog perioda ako subjekat neku računovodstvenu politiku primjenjuje retroaktivno ili ako retroaktivno prepravlja stavke u svojim finansijskim izvještajima ili ako stavke u finansijskim izvještajima reklassificira.

U skladu s MRS 1.45 prezentacija i klasifikacija pozicija u finansijskim izvještajima zadržava se način prezentiranja i klasifikacija u svim periodima izvještavanja, osim ako nakon znatne promjene vrste poslovanja subjekta ili iz pregleda njegovih finansijskih izvještaja nije očigledno da bi drukčije prezentiranje ili klasificiranje bilo primjereno u odnosu na kriterije za izbor i primjenu računovodstvenih politika iz MRS – 8 ili promjenu prezentiranja ne nalaže neki MSFI.

U skladu s MRS 1.60. subjekat je dužan u svom izvještaju o finansijskom položaju dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu te dugoročne i kratkoročne obaveze prezentirati kao odvojene grupe u skladu s tačkama 66. - 76.

Finansijski izvještaji Društva predstavljeni su kao prilog ovom izvještaju. U nastavku su dani pregledi izvještaja s usporednim informacijama i mogućim komentarima revizora:

¹Ovi prikazi finansijskih rezultata Društva sastavljeni su za svrhu izrade izvještaja revizora, te po načinu prikaza mogu odstupati od načina prikaza u setu finansijskih izvještaja Društva. Bilješke uz finansijske izvještaje su šire, te mogu obuhvatiti i preporuke uz pojedine pozicije finansijskih izvještaja. Za svrhu daljnog izvještavanja Društvo koristi samo dio pod nazivom „Izvještaj neovisnog revizora“, te uključuje svoj set finansijskih izvještaja. Originalni finansijski izvještaji Društva koji su bili predmet revizije nalaze se u prilogu!

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

- Bilans uspjeha

Opis	Bilješke	Tekuća godina	Prethodna godina	Razlika	Procenat promjene
DOBIT ILI GUBITAK PERIODA					
POSLOVNI PRIHOD I RASHOD					
Poslovni prihod	6.1	2.291.118	2.286.331	4.787	0,21%
Prihodi od prodaje robe		-	182.396	(182.396)	-100,00%
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu		-	182.396	(182.396)	-100,00%
Prihodi od prodaje učinaka		2.123.350	1.952.165	171.185	8,77%
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		2.123.350	1.952.165	171.185	8,77%
Ostali poslovni prihodi		167.768	151.770	15.998	10,54%
Poslovni rashodi		2.067.679	2.031.012	36.667	1,81%
Nabavna vrijednost prodane robe		-	181.828	(181.828)	-100,00%
Materijalni troškovi	6.2	448.277	385.553	62.724	16,27%
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	6.3	1.130.779	1.030.681	100.098	9,71%
Troškovi plaćanja i naknada plaća zaposlenim		818.496	771.776	46.720	6,05%
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih		244.719	219.865	24.854	11,30%
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima		67.564	39.040	28.524	73,06%
Troškovi proizvodnih usluga	6.4	76.890	46.768	30.122	64,41%
Amortizacija	6.5	249.967	207.780	42.187	20,30%
Troškovi rezervisanja		7.216	32.570	(25.354)	-77,84%
Nematerijalni troškovi	6.6	154.550	145.832	8.718	5,98%
Dobit od poslovnih aktivnosti		223.439	255.319	(31.880)	-12,49%
Gubitak od poslovnih aktivnosti		-	-	-	-
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
Finansijski prihodi	6.7	18.942	9.632	9.310	96,66%
Prihodi od kamata		1.558	258	1.300	503,88%
Pozitivne kursne razlike		-	2.726	(2.726)	-100,00%
Ostali finansijski prihodi		17.384	6.648	10.736	161,49%
Finansijski rashodi	6.8	9.407	11.492	(2.085)	-18,14%
Rashodi kamata		4.753	9.459	(4.706)	-49,75%
Negativne kursne razlike		686	1.810	(1.124)	-62,10%
Ostali finansijski rashodi		3.968	223	3.745	1679,37%
Dobit od finansijske aktivnosti		9.535	-	9.535	-
Gubitak od finansijskih aktivnosti		-	1.860	(1.860)	-100,00%
Dobit redovne aktivnosti		232.974	253.459	(20.485)	-8,08%
Ostali prihodi i dobici, osim iz osnova stalnih sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja	6.9	100.707	117.010	(16.303)	-13,93%
Dobici od prodaje stalnih sredstava		1.730	5.620	(3.890)	-69,22%
Naplaćena otpisana potraživanja		92.924	111.390	(18.466)	-16,58%
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		6.053	-	6.053	-
Ostali rashodi i gubici, osim iz osnova stalnih sredstava namijenjenih prodaji i obustavljenog poslovanja	6.10	279.438	378.387	(98.949)	-26,15%

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	240	318	(78)	-24,53%	
Rashodi po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	277.020	339.254	(62.234)	-18,34%	
Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	2.178	38.815	(36.637)	-94,39%	
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-	-	-	-	
Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda	178.731	261.377	(82.646)	-31,62%	
Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	-	16.187	(16.187)	-100,00%	
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	-	123	(123)	-100,00%	
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-	-	-	
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	54.243	8.146	46.097	565,89%	
Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-	-	-	-	
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-	-	-	
Porezni rashodi perioda	6.570	2.027	4.543	224,12%	
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	-	-	-	-	
Neto dobit neprekinutog poslovanja	47.673	6.119	41.554	679,10%	
Neto gubitak neprekinutog poslovanja	-	-	-	-	
NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	-	-	-	-	
Neto dobit perioda	47.673	6.119	41.554	679,10%	
Neto gubitak perioda	-	-	-	-	
Međudividende i druge raspodjele dobiti u toku perioda	-	-	-	-	
OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK	-	-	-	-	
DOBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU	78.015²	-	78.015	-	
Ostali nerealizovani dobici i dobici utvrđeni direktno u kapitalu	78.015	-	78.015	-	
Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza	78.015	-	78.015	-	
Ostali sveobuhvatni gubitak prije poreza	-	-	-	-	
Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	7.802	-	7.802	-	
Neto ostala sveobuhvatna dobit	70.213	-	70.213	-	
Neto ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	
Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda	6.11	117.886	6.119	111.767	1826,56%
Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	-	-	-	-	-

Tabela 1: Bilans uspjeha za period od 01.01. do 31.12.2012. godine

U toku poslovne godine došlo je do smanjenja dobiti od poslovnih aktivnosti za iznos od 31.880 KM. Dobit od poslovnih aktivnosti za poslovnu godinu je iznosila je 223.439 KM (2011: 255.319 KM).

Društvo je u poslovnoj godini ostvarilo veće poslovne prihode za iznos od 4.787 KM. Poslovni prihodi sastoje se od prihoda od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 2.123.350 KM i ostalih poslovnih prihoda u iznosu od 167.768 KM.

² Vidjeti objašnjenje za ispravku greške dano u nastavku ovog izvještaja.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Poslovni rashodi u odnosu na prethodnu poslovnu godinu povećali su se za iznos od 36.667 KM. Materijalni troškovi povećali su se za 62.724 KM. Kod troškova plaća i ostalih ličnih primanja zabilježeno je povećanje u iznosu od 100.098 KM.

Troškovi proizvodnih usluga su se povećali za 30.122 KM. Kod troškova amortizacije zabilježeno je povećanje u iznosu od 42.187 KM.

Troškovi rezervisanja iznosili su 7.216 KM i u odnosu na prethodnu poslovnu godinu manji su za 25.354 KM, a kod nematerijalnih troškova zabilježeno povećanje u iznosu od 8.718 KM.

Kod finansijskih prihoda zabilježeno je povećanje u iznosu od 9.310 KM, odnosno za 96,66%. Kod finansijskih rashoda zabilježeno je smanjenje u iznosu od 2.085 KM. Društvo je ostvarilo dobit od finansijskih aktivnosti u iznosu od 9.535 KM.

Ostali prihodi i dobici u poslovnoj 2012. godini iznosili su 100.707 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu smanjili su se za 16.303 KM. Ostali rashodi i gubici su iznosili 279.438 KM, te su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu manji su za 98.949 KM. Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda iznosi 178.731 KM.

Napomena za izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

U toku poslovne godine koja je predmet revidiranja Društvo je ostvarilo ukupnu neto sveobuhvatnu dobit u iznosu od 117.886 KM, (2011: 6.119 KM). Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obavezno sastavljaju svi obveznici Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja. Isti se sastavlja kao dopuna bilans uspjeha, a uključuje stavke prihoda i rashoda koje se ne priznaje kao dobitak ili gubitak nego kroz kapital odnosno sveobuhvatni dobitak perioda. U skladu s t.7 MRS 1 ostala sveobuhvatna dobit obuhvata stavke prihoda i rashoda, uključujući usklađenja prilikom reklassifikacije, koja se ne priznaju kao dobit ili gubitak kako to nalaže ili dopuštaju drugi MSFI-jevi.

Stavke ostale sveobuhvatne dobiti uključuju:

- a) Promjene revalorizacionih rezervi (v. MRS 616 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 – Nematerijalna imovina);
- b) Aktuarske dobitke, odnosno aktuarske gubitke po planovima definisanih primanja koj se priiznaju u skladu s tačkom 93.A MRS – 19 – Primanja zaposlenih;
- c) Dobitke ili gubitke proizašle iz preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja (v. MRS 21 – Efekti promjena kurseva stranih valuta);
- d) Dobitke ili gubitke proizašle iz ponovnog mjerena finansijske imovine raspoložive za prodaju (v. MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje);
- e) Dobitke ili gubitke koji se odnose na efektivni dio zaštite novčanog toka (v. MRS 39).

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Društvo je u ovom izvještaju prikazalo efekte ispravke grešaka koje su nastale u prethodnom periodu u vezi s ispravkom pogrešno ispravljenih potraživanja od kupaca. Ova ispravka provedena je tako da je dugovno knjižen konto ispravke vrijednosti, a potražno konto akumulirane dobiti.

Računovodstvene pogreške se ispravljaju ovisno o tome kada su nastale, a uvijek retroaktivno u prvim finansijskim izvještajima nakon njezina otkrivanja. Ovo znači da se ispravlja obavlja unazad tj. mijenjajući uporedne podatke finansijskih izvještaja u onom periodu kad je pogreška nastala ako je to moguće.

U finansijskim izvještajima ispravlja se oktrivena pogreška, prepravljanjem uporednih podataka prethodnih perioda. Ako je pogreška nastala u prethodnom periodu, u finansijskim izvještajima ispravljuju se uporedivi podaci tog prethodnog perioda koji se iskazuje uz tekući period. Ako je pogreška nastala prije prethodnog perioda za koje se objavljaju podaci, pogreška se ispravlja u najranijem prethodnom periodu koje se objavljuje ispravljanjem početnog stanja, imovine, obaveza i glavnice.

S tim da se ovdje radi o pogreškama koje su nastale u nekoliko prethodnih razdoblja, Društvo je trebalo ispraviti grešku na način da ispravi početno stanje imovine, obaveza i kapitala za tekući period. U prethodnim periodima pogrešno su knjiženi rashodi, pa se ispravka knjiži kao povećanje akumuliranog dobitka.

Mišljenja smo da ove promjene ne treba iskazati u izvještaju o ostaloj sveoubuhvatskoj dobiti.

Efekat ispravke greške po revizoru

Ove promjene dovele bi do toga da bi stanje akumuliranog dobitka na početku perioda (uporedni period) iznosilo za 70.213 KM više. Stanje ispravke vrijednosti bi bilo manje za navedeni iznos. Promjena bi utjecala na bilans stanja i izvještaj o promjenama u kapitalu. U bilansu uspjeha ne bi trebali biti iskazani efekti ispravke greške, kao niti u izvještaju o ostaloj sveoubuhvatskoj dobiti. Komponente izvještaja o ostaloj sveoubuhvatskoj dobiti navedene su u MRS 1.

Također je bilo potrebno proširiti objavu u bilješkama uz finansijske izvještaje u smislu odredbe MRS 8.49. Društvo je propustilo ovu objavu.

Mišljenja smo da se ovdje radi o nemamjerno pogrešci. Ista je veća od iznosa razine značajnosti za provedbu (radna značajnost revizora) ali manja od razine značajnosti na razini klase transakcije. Zbog toga ista nema utjecaja na naše mišljenje.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

- Bilans stanja

Pozicija	Bilješke	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine	Razlika	Procenat promjene
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI		901.559	1.117.902	-216.343	-19,35%
Nematerijalna sredstva		815	0	815	-
Ostala nematerijalna sredstva		815	0	815	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.1	900.744	1.117.902	-217.158	-19,43%
Zemljište		43.320	43.320	0	0,00%
Građevinski objekt		262.959	281.001	-18.042	-6,42%
Postrojenja i oprema		594.465	793.581	-199.116	-25,09%
Investicijske nekretnine		0	0	0	-
Biološka sredstva		0	0	0	-
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		0	0	0	-
Dugoročni finansijski plasmani		0	0	0	-
Druga dugoročna potraživanja		0	0	0	-
Dugoročna razgraničenja		0	0	0	-
ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		0	0	0	-
TEKUĆA SREDSTVA		989.125	774.876	214.249	27,65%
Zalihe i sredstva namijenjeni prodaji	7.2	23.332	33.805	-10.473	-30,98%
Sirovine i materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		23.332	33.805	-10.473	-30,98%
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani		965.793	741.071	224.722	30,32%
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	7.3	13.341	18.758	-5.417	-28,88%
Gotovina		13.341	18.758	-5.417	-28,88%
Kratkoročna potraživanja	7.4	952.452	722.313	230.139	31,86%
Kupci u zemlji		949.953	718.855	231.098	32,15%
Druga kratkoročna potraživanja		2.499	3.458	-959	-27,73%
Kratkoročni finansijski plasmani		0	0	0	-
Potraživanje za PDV		0	0	0	-
Aktivna vremenska razgraničenja		0	0	0	-
ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		0	0	0	-
POSLOVNA AKTIVA		1.890.684	1.892.778	-2.094	-0,11%
Ukupna aktiva		1.890.684	1.892.778	-2.094	-0,11%

Tabela 2: Bilans stanja (aktiva)

U okviru aktive Društva došlo je do smanjenja u iznosu od 2.094 KM. Na poziciji nematerijalnih sredstava došlo je do povećanja u iznosu od 815 KM. Na poziciji nekretnina, postrojenja i oprema došlo je do smanjenja u iznosu od 217.158 KM. Stanje na kontima zaliha smanjeno je za 10.473 KM. Stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata smanjilo se za 5.417 KM. Na poziciji kratkoročnih potraživanja došlo je do povećanja u iznosu od 230.139 KM.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Pozicija	Bilješke	Iznos tekuće godine	Iznos prethodne godine	Razlika	Procenat promjene
1	2	3	4	5	6
PASIVA					
KAPITAL	7.5	602.284	484.399	117.885	24,34%
Osnovni kapital		405.133	405.133	0	0,00%
Državni kapital		405.133	405.133	0	0,00%
Rezerve		0	0	0	-
Nerealizovani dobici		0	0	0	-
Nerealizovani gubici		0	0	0	-
Neraspoređena dobit	197.151	79.266	117.885	148,72%	
Neraspoređena dobit ranijih godina		149.479	73.148	76.331	104,35%
Neraspoređena dobit izvještajne godine		47.672	6.118	41.554	679,21%
Gubitak do visine kapitala		0	0	0	-
Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0	0	0	-
DUGOROČNA REZERVISANJA	7.6	242.962	471.402	-228.440	-48,46%
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike		0	115.309	-115.309	-100,00%
Dugoročna razgraničenja		242.962	356.093	-113.131	-31,77%
DUGOROČNE OBAVEZE	7.7	159.188	231.111	-71.923	-31,12%
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		159.188	231.111	-71.923	-31,12%
KRATKOROČNE OBAVEZE	7.8	861.250	705.866	155.384	22,01%
Kratkoročne finansijske obaveze		142.910	72.613	70.297	96,81%
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji		77.004	238	76.766	32254,62%
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza		65.906	72.375	-6.469	-8,94%
Obaveze iz poslovanja	7.9	480.307	475.284	5.023	1,06%
Dobavljači u zemlji		480.307	475.284	5.023	1,06%
Obaveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	7.10	87.034	116.934	-29.900	-25,57%
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća		68.333	101.177	-32.844	-32,46%
Obaveze za ostala primanja zaposlenih		18.701	15.757	2.944	18,68%
Druge obaveze	7.11	44.779	2.120	42.659	2012,22%
Obaveze za PDV		29.895	18.585	11.310	60,86%
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine		62.967	18.303	44.664	244,03%
Obaveze za porez na dobit		13.358	2.027	11.331	559,00%
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		25.000	0	25.000	-
Poslovna pasiva		1.890.684	1.892.778	-2.094	-0,11%
Ukupna pasiva		1.890.684	1.892.778	-2.094	-0,11%

Tabela 3: Bilans stanja (pasiva)

U okviru pasive zabilježeno je povećanje na poziciji neraspoređene dobit za iznos od 117.885 KM. Dugoročna rezervisanja smanjila su se za 228.440 KM. Dugoročne obaveze smanjile su se za 71.923 KM. Kratkoročne obaveze su se povećale za iznos od 155.384 KM, od toga se najveći dio odnosi na povećanje kratkoročnih kredita uzetih u zemlji u iznosu od 1.076.688 KM.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

- Izvještaj o novčanim tokovima**

OPIS	IZNOS	
	2012	2011
1	2	3
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Neto dobit (gubitak) za period	47.673	6.119
Usklađenje za:	-	-
Amortizacija/vrijednost usklađenja nematerijalnih sredstava	-	3.303
Amortizacija/vrijednost usklađenja materijalnih sredstava	249.967	204.476
Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	(1.490)	-
Ostala usklađenja za negotovinske stavke i gotovinski tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	467	-
Ukupno	248.944	207.779
Smanjenje (povećanje) zaliha	10.473	(6.229)
Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	(231.098)	451.997
Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	959	3.028
Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	5.023	49.674
Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	80.064	(245.327)
Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	(203.440)	(82.938)
Ukupno (10 do 16)	(338.019)	170.205
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	(41.402)	384.103
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	33.624	312.486
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	33.624	312.486
Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-
Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	33.624	312.486
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	520.010	668.237
Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	454.704	215.539
Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	65.306	452.698
Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	450.399	728.477
Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	11.334
Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	397.979	664.655
Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	52.420	52.488
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	69.611	-
Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	75.028	60.240
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	28.209	384.103
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	5.417	372.726
F. NETO PRILIV GOTOVINE	18.758	11.377
G. NETO ODLIV GOTOVINE	-	-
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	18.758	7.381
K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	13.341	18.758

Tabela 4: Izvještaj o novčanim tokovima

- Izvještaj o promjenama u kapitalu

VRSTA PROMJENE U KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERESI	UKUPNI KAPITAL (8+9)
	Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16 MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobit/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulirana neaspoređena dobit/nepokritveni gubitak	UKUPNO (3+4+5+6+7)		
1	3	4	5	6	7	8	9	10
Stanje na dan 31.12.2010. godine	405.133	-	-	-	73.147	478.280	-	478.280
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010., odnosno 01.01.2011.godine	405.133	-	-	-	73.147	478.280	-	478.280
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	6.119	6.119	-	6.119
Stanje na dan 31.12.2011., odnosno 01.01.2012. godine	405.133	-	-	-	79.266	484.399	-	484.399
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010. odnosno 01.01.2011. godine	405.133	-	-	-	79.266	484.399	-	484.399
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	117.885	117.885	-	117.885
Stanje na dan 31.12.2012. godine	405.133	-	-	-	197.151	602.284	-	602.284

Tabela 5: Izvještaj o promjenama u kapitalu³

Napomena: U prethodnoj tabeli prikazan je izvještaj o promjenama u kapitalu kako je to uradilo Društvo. Mišljenja smo da isti nije prikazan na adekvatan način, u dijelu neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha. Iznos od 117.885 KM, ne predstavlja dobit perioda, već ukupnu netosveobuhvatnu dobit iskazanu po društvu. Društvo je izvršilo izmjenu izvještaja o novčanim tokovima koje je sadržavalo istu pogrešku, međutim nisu izmijenjeni ostali izvještaji.

³ Obavezno vidjeti izvještaj o promjenama u kapitalu po reviziji iskazan u nastavku ovog izvještaja

	Osnovni kapital	Akumulirana dobit	Ukupno kapital
Stanje na dan 31.12.2010. godine	405.133	73.147	478.280
Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-
Efekti ispravki grešaka	-	-	-
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010. odnosno 01.01.2011. godine	405.133	73.147	478.280
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	6.119	6.119
Stanje na dan 31.12.2011., odnosno 01.01.2012. godine	405.133	79.266	484.399
Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-
Efekti ispravki grešaka	-	70.213	-
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2011. odnosno 01.01.2012. godine	405.133	149.479	554.612
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	47.673	47.673
Stanje na dan 31.12.2012. godine	405.133	197.152	602.285

Tabela 6: Izvještaj o promjenama u kapitalu

U prethodnoj tabeli iskazane su promjene u izvještaju o promjenama u kapitalu kako je trebalo biti iskazano. Efekti ispravke greške treba da budu iskazani na za to predviđenoj poziciji u okviru izvještaja o promjenama u kapitalu, a ne na poziciji neto dobitka/ gubitka perioda iskazanog u bilansu uspjeha. (Vidjeti MRS 1.106 do 110).

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Bilješke uz finansijske izvještaje

1. Osnovne informacije

J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o., Cazin posluje na području Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost društva je sakupljanje neopasnog otpada. Društvo je registrirano u Općinskom sudu u Bihaću. Sjedište Društva je Izeta Nanića bb, Cazin. Identifikacioni porezni broj je 4263351910009, a identifikacioni broj kod Uprave za indirektno oporezivanje je 263351910009. Direktor društva je Sedin Šišić.

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja završava 31.12.2012. godine odobreni su za objavljivanje 28.12.2013. godine.

2. Osnove pripreme

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja prihvaćenim u Bosni i Hercegovini. Finansijska godina odgovara kalendarskoj godini. Bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj godini i izvještaj o novčanim tokovima uključuju jednu usporednu godinu, dok izvještaj o promjenama u kapitalu uključuje tri usporedna perioda.

U bilansu stanja diferencira se između kratkotrajne i dugotrajne imovine, koje se dijele dalje prema starosti. Bilans uspjeha se sastavlja koristeći metodu prirode troškove.

Finansijski izvještaji se pripremaju u konvertibilnoj marki, koja je ujedno i funkcionalna valuta Društva.

3. Osnove mjerena

Finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška.

Uprava vjeruje da princip vremenske neograničenosti poslovanja nije ugrožen u doglednoj budućnosti.

4. Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji Društva prezentirani su u KM-u, koja predstavlja i funkcionalnu valutu Društva.

5. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva od uprave da donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda koji se izvještavaju. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih pretpostavki.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u periodu u kojem je procjena korigirana i budućim periodima ukoliko korekcija utječe na buduće periode. Mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine uključuje procjenu njihovog korisnog vijeka trajanja. Ova procjena se temelji na procjeni Uprave.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Određivanje umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme uključuje korištenje procjena koje se temelje na uzroku, trenutku i visini umanjenja. Umanjenje vrijednosti se zasniva na nekolicini faktora. Uopšteno u obzir se uzima promjena sadašnjeg tržišnog položaja, očekivani rast branše, promjena buduće raspoloživosti izvora finansiranja, tehnološko zastarijevanje, prestanak pružanja usluge, trenutna tržišna vrijednost imovine te slično što bi moglo ukazati na potrebu umanjenja vrijednosti. Nadoknadivi iznos i fer vrijednost se u pravilu određuju korištenjem metode diskontiranih novčanih tokova koja obuhvata nekoliko razumnih pretpostavki tržišnih učesnika. Identifikacija indikatora umanjenja, kao i procjena budućih novčanih tokova zahtjeva od uprave da napravi značajne prosudbe u vezi s identifikacijom i provjerom znakova za umanjenje, očekivanih novčanih tokova, odgovarajućih kamatnih stopa, pripadajućeg vijeka trajanja kao i ostatka vrijednosti.

Ispravke sumnjivih i spornih potraživanja se vrše preko procijenjenih gubitaka od potraživanja od kupaca koji nisu u mogućnosti da izmire svoje obaveze. Kada se procjenjuje adekvatnost ispravke sumnjivih i spornih potraživanja, uprava svoje procjene temelji na starosnoj strukturi potraživanja i historijskim iskustvima u otpisu potraživanja, vjerodostojnosti kupca i promjenama u uslovima plaćanja. U slučajevima kada se uslovi kupaca pogoršaju, stvarni otpisi mogu biti viši od očekivanih.

4. Računovodstvene politike

Računovodstvene politike dane u nastavku primjenjivane su dosljedno za sve periode prezentirane u ovim finansijskim izvještajima.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina s ograničenim vijekom trajanja se mjeri po trošku i amortizuje se linearom metodom tokom korisnog vijeka trajanja. Ovoj imovini se umanjuje vrijednost ako je nadoknadivi iznos, koji se mjeri kao veći iznos od iznosa fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi, manji od knjigovodstvenog iznosa. Korisni vijek trajanja i metoda amortizacije imovine se pregleda najmanje jednom na kraju finansijskog perioda, ako očekivanja odstupaju od prethodnih procjena, promjene se posmatraju kao promjene računovodstvenih procjena u skladu s MRS 8.

Naknadni troškovi se priznaju samo ako ti troškovi priznaju buduću ekonomsku korist sadržanu u specifičnoj imovini na koju se odnose. Svi drugi troškovi priznaju se u okviru bilansa uspjeha u trenutku nastanka.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Period amortizacije se zasniva na očekivanom korisnom vijeku trajanja. Stavke nekretnina, postrojenja i opreme se amortizuju razmjerno protoku vremena (pro rata temporis) u godini nabavke. Ostatak vrijednosti, korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju najmanje godišnje.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se posmatraju kao promjene u računovodstvenim procjenama u skladu s MRS 8.

Pored troška nabavke i troškova koji se mogu direktno pripisati dovođenju imovine na lokaciju i u stanje potrebno da funkcioniše na način zahtijevan od strane uprave, troškovi sticanja također uključuju početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena. Ako se nekretnine, postrojenja i oprema sastoje od nekoliko komponenti sa različitim procijenjenim korisnim vijekom trajanja, individualne značajne komponente se amortizuju pojedinačno. Troškovi održavanja i troškovi popravke se rashoduju čim nastanu.

U trenutku kada se više ne očekuju buduće ekonomске koristi od upotrebe imovine, odnosno onda kad te koristi više nije moguće ostvarivati kroz upotrebu, a ni kroz prodaju, darovanje i slično, jer nemaju nikakvu upotrebnu vrijednost, donosi se odluka o rashodovanju te imovine odnosno odluka o definitivnom isključenju iste iz poslovnih knjiga.

Dobit ili gubitak koji nastaje otuđenjem stalnih sredstava je razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj iznos se obuhvata u ostalim prihodima i dobitcima, odnosno u ostalim rashodima i gubicima u okviru bilansa uspjeha.

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati nabavci, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine se kapitaliziraju kao trošak nabavke sredstava.

Naknadni troškovi priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki nekretnina, postrojenja i opreme samo ako povećavaju buduće ekonomске koristi povezane sa sredstvom te ako će iste pritići u Društvo.

Trošak amortizacije tereti bilans uspjeha, a računa se linearnom metodom tokom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavki nekretnina, postrojenja i opreme. Amortizacija imovine započinje kad je imovina spremna za upotrebu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u uslovima potrebnim za korištenje koje je namijenila uprava.

U skladu s Zakonom o porezu na dobit u FBiH imovina koja se amortizuje, a čija je nabavna vrijednost manja od propisane Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva odbija se u cijelosti u godini nabavke pod uslovom da je imovina stavljena u funkciju.

Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Troškovi se mjere po metodi prosječnog ponderiranog troška.

Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i autoguma vrednuju se po trošku.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Sitnim inventarom smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine (12 mjeseci). Otpis sitnog inventara vrši se metodom 100%-onog otpisa.

Otpis sitnog inventara vrši se prilikom stavljanja u upotrebu, a isknjižavanje istog vrši se kada je sredstvo rashodovano.

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja se mijere u iznosu početnog priznavanja umanjenom za svaki gubitak od umanjenja koristeći metodu efektivne kamatne stope, ako je primjenjivo. Umanjenje vrijednosti, koja imaju formu ispravke vrijednosti potraživanja su očekivani kreditni rizik Društva. Konkretni slučaj nenaplativosti potraživanja vode do prestanka priznavanja istih. Za ispravke vrijednosti, finansijska imovina za potencijalnom potrebnom za ispravku se grupira na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika, te se kolektivno testira na umanjenje i otpisuje, ako je potrebno.

Ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca se priznaju koristeći odvojeni konto ispravke vrijednosti potraživanja. Iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha.

Ako se u sljedećem periodu gubitak od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznat gubitak od umanjenja ispravlja se upotrebotom konta ispravke vrijednosti. Ukidanje ispravke vrijednosti ne može biti veće od prethodno priznatog rashoda,a iznos se priznaje u okviru bilansa uspjeha.

Smanjenje vrijednosti potraživanja, odnosno vrijednosno usklađenje potraživanja, provodi se kada još uvijek postoji vjerovatnost naplate potraživanja na temelju utuženja, prijave u stečajnu masu, i tome slično. Kada ne postoji nikakva vjerovatnost da bi se potraživanje moglo naplatiti, tada se provodi direktni otpis potraživanja od kupaca.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se naknadno mijere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda računanja amortiziranog troška finansijske obaveze i alociranja troška kamate na pripadajuća razdoblja. Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze, kada i samo ako, iste otpiše, ako više nema obavezu ili ako obaveza istekne. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obaveze koja se prestaje priznavati i ostatka iznosa koji se treba platiti se priznaje u okviru bilansa uspjeha.

Prihodi

Prihodi uključuju sve prihode u toku redovne poslovne aktivnosti J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o., Cazin. Prihodi se priznaju u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će buduće ekonomski koristi pritjecati u Društvo i prihod može biti pouzdano izmjerjen, bez obzira na to kada se dešava plaćanje. Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja, uzimajući u obzir ugovorom definirane uslove plaćanja i isključujući poreze i carine.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Prihodi od pružanja usluga se priznaju prema stepenu dovršenosti transakcije na datum izvještavanja o finansijskom položaju.

Priznavanje poreza

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan sastavljanja finansijskih izvještaja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih perioda. Odgođeni porez se priznaje za sve oporezive privremene razlike knjigovodstvenih iznosa u bilansu stanja i porezne osnovice. Odgođeni porez se mjeri po poreznoj stopi za koju se očekuje da će se primjenjivati na privremene razlike nastale na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Porez na dodanu vrijednost se mjeri po stopi od 17%. Neto iznos poreza na dodanu vrijednost koji se potražuje ili duguje Upravi za indirektno oporezivanje se uključuje u potraživanja ili obaveze u okviru bilansa stanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti sastoje se od novca na računima i blagajni društva.

Određivanje fer vrijednosti

Određene pozicije finansijskih izvještaja zahtijevaju određivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza. Fer vrijednosti se određuju za mjerjenje i svrhu objavljivanja temeljeno na sljedećim metodama.

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja

Fer vrijednost potraživanja od prodaje i drugih potraživanja, isključujući radove u toku, se temelji na sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontirane po tržišnoj stopi na datum izvještavanja. Fer vrijednost se određuje za potrebe objavljivanja finansijskih izvještaja u skladu s MSFI 7.27.

5. Standardi koji su objavljeni ali nisu još usvojeni od strane Društva

Nekoliko novih standarda, amandmana na postojeće standarde i interpretacije su na snazi za periode koji počinju nakon 01.01.2012., a nisu primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Uprava Društva predviđa da usvajanje ovih standarda, amandmana i interpretacija neće imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva osim MSFI 9 – Finansijski instrumenti koji je obvezan za finansijske izvještaje od 01.01.2015. godine.

Ovaj standard bi mogao promijeniti klasifikaciju i mjerjenje finansijske imovine Društva. Utjecaj ovog standarda na finansijske izvještaje Društva nije određen.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Godišnja poboljšanja standarda

Ova poboljšanja neće imati značajan utjecaj na Društvo, ali uključuju:

MRS 1

Ovo poboljšanje objašnjava razliku između dobrovoljnih dodatnih komparativnih informacija i minimalnih obaveznih komparativnih informacija. Uopćeno, minimalne obavezne komparativne informacije uključuju prethodni period.

MRS 16

Ovo poboljšanje pojašnjava da značajni dijelovi i oprema za servisiranje koji ispunjavaju kriterije imovine su priznati kao dugotrajna imovina, a ne zalihe.

**IZVJEŠTAJ O OBavljenoj reviziji seta finansijskih izvještaja J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

6. Bilješke uz bilans uspjeha Društva

6.1. Poslovni prihodi

Sljedeća tabela predstavlja analizu prihoda Društva za tri uporedna perioda:

POSLOVNI PRIHODI	2012	2011	2010
Prihodi od prodaje robe	0	182.396	0
Prihodi od prodaje učinaka	2.123.350	1.952.165	2.079.628
Ostali poslovni prihodi	167.768	151.770	62.802
Ukupno poslovni prihodi	2.291.118	2.286.331	2.142.430

Tabela 7: Neto poslovni prihodi Društva

Poslovni prihodi društva u 2012. godini iznosili su 2.291.118 KM (2011: 2.286.331 KM). Ovi prihodi se sastoje najvećim dijelom iz prihoda od prodaje učinaka u iznosu od 2.123.350 KM. Pored prihoda od prodaje učinaka, poslovne prihode čine i ostali poslovni prihodi u iznosu od 167.768 KM.

6.2. Materijalni troškovi

MATERIJALNI TROŠKOVI	2012	2011	2010
Materijalni troškovi	448.277	385.553	368.542
Ukupno materijalni troškovi	448.277	385.553	368.542

Tabela 8: Materijalni troškovi

Materijalni troškovi sastoje se od svih materijalnih troškova koji su u toku perioda evidentirani na kontima grupe 51.

	2012	2011	Iznos promjene	% promjene
51 MATERIJALNI TROŠKOVI	448.277	385.553	62.724	16,27%
511 Utrošene sirovine i materijal	135.624	104.866	30.758	29,33%
512 Utrošena energija i gorivo	248.372	201.900	46.472	23,02%
513 Utrošeni rezervni dijelovi	36.495	54.622	-18.127	-33,19%
514 Otpis inventara, ambalaže i autoguma	27.786	24.165	3.621	14,98%

Tabela 9: Materijalni troškovi po sintetici

Materijalni troškovi u poslovnoj 2012. godini iznosili su 448.277 KM (2011: 385.553 KM). U okviru ove grupe izvršena je evidencija utrošenih sirovina i materijala u iznosu od 135.624 KM, utrošene energije i goriva u iznosu od 248.372 KM, utrošenih rezervnih dijelova u iznosu od 36.495 KM i otpis inventara, ambalaže i autoguma u iznosu od 27.786 KM.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

6.3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	2012	2011	2010
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	818.496	771.776	729.084
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	244.719	219.865	210.369
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	67.564	39.040	18.125
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.130.779	1.030.681	957.578

Tabela 10: Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja za poslovnu 2012. godinu iznosili su 1.130.779 KM (2011: 1.030.681 KM).

Kod troškova neto plata došlo je do povećanja, kao i kod troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih i troškova naknada ostalim fizičkim licima.

6.4. Troškovi proizvodnih usluga

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	2012	2011	2010
Troškovi proizvodnih usluga	76.890	46.768	32.082
Ukupno troškovi proizvodnih usluga	76.890	46.768	32.082

Tabela 11: Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga u poslovnoj godini 2012. godini iznosili su 76.890 KM (2011: 46.768 KM), a čine ih troškovi transportnih usluga u iznosu od 2.325 KM, troškovi usluga održavanja u iznosu od 59.960 KM, troškovi zakupa u iznosu od 2.000 KM, troškovi reklame i sponzorstva u iznosu od 2.466 KM i troškovi ostalih usluga u iznosu od 10.139 KM.

6.5. Amortizacija

AMORTIZACIJA	2012	2011	2010
Troškovi amortizacije	249.967	207.780	148.550
Ukupno troškovi amortizacije	249.967	207.780	148.550

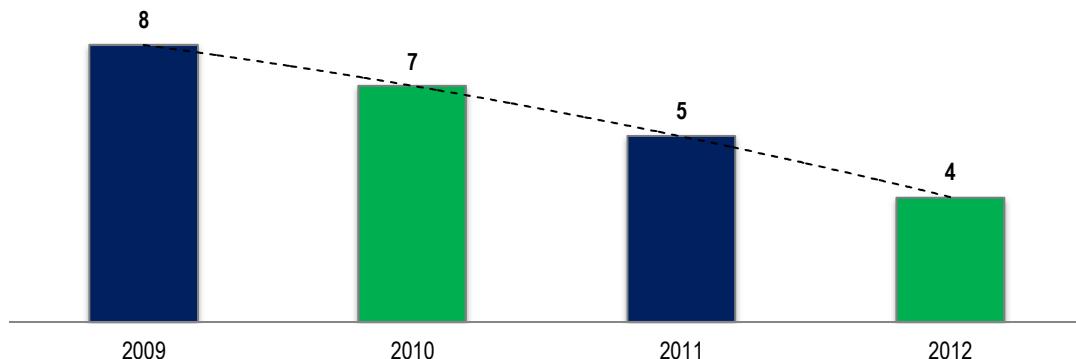
Tabela 12: Troškovi amortizacije

U tekućoj poslovnoj godini na teret rashoda amortizacije knjiženo je 249.967 KM (2011: 207.780 KM). Možemo primijetiti da je u posljednja tri posmatrana perioda, amortizacija imala uzlazni trend, odnosno da su rashodi amortizacije veći.

U okviru revizijskih testova ocijenili smo prosječan vijek trajanja dugotrajne imovine, te prosječnu starost dugotrajne imovine Društva za prethodne 4 godine. U nastavku su prikazani rezultati testiranja:

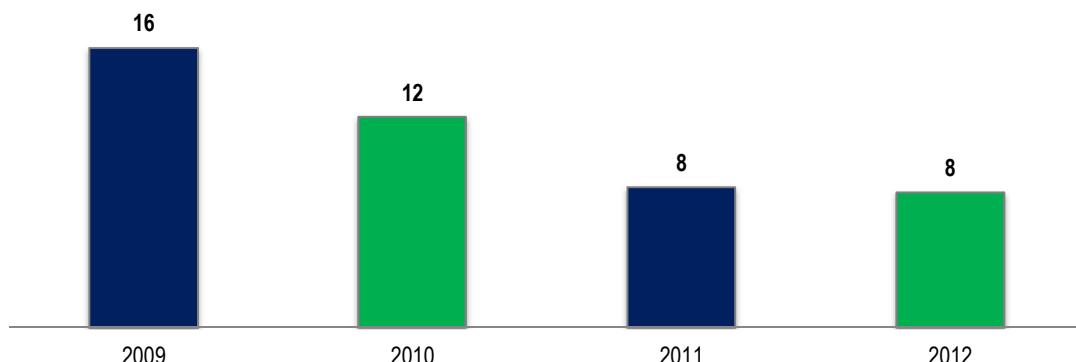
**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Prosječan vijek trajanja dugotrajne imovine

Grafikon 1: Prosječan vijek trajanja dugotrajne imovine

Prosječna starost dugotrajne imovine

Grafikon 2: Prosječna starost dugotrajne imovine

Naša preporuka je da se preispita vijek trajanja dugotrajne imovine, radi realnog prikazivanja trošenja iste. Visinom obračunane amortizacije utječe se na visinu rashoda te stoga i na ukupni rezultat poslovanja kao i na visinu sadašnje vrijednosti dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine. Pri oblikovanju računovodstvenih politika u postupanju s dugotrajnom imovinom treba uzeti u obzir dopuštena porezna ograničenja i posljedice.

Pri utvrđivanju korisnog vijeka trajanja sredstva treba razmotriti sljedeće:

- Očekivanu upotrebu sredstava (ocjenjuje se prema očekivanom kapacitetu sredstva ili fizičkom učinku),
- Očekivano fizičko trošenje koje ovisi o proizvodnim faktorima, kao što je broj smjena u kojima će se sredstvo koristiti, program popravka i održavanja u društvu i briga o održavanju sredstva dok je neiskorišteno,
- Tehničko starenje koje proizilazi iz promjena poboljšanja proizvodnje ili iz promjene potražnje na tržištu za proizvodom ili uslugom koje sredstvo daje,
- Zakonska ili slična ograničenja vezana za korištenje sredstva, kao što je datum isteka odnosnih najmova i slično.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Korisni vijek trajanja dugotrajne imovine treba preispitivati u određenim vremenskim razmacima.

6.6. Nematerijalni troškovi

NEMATERIJALNI TROŠKOVI	2012	2011	2010
Nematerijalni troškovi	154.550	145.832	150.610
Ukupno nematerijalni troškovi	154.550	145.832	150.610

Tabela 13: Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u poslovnoj 2012. godini iznosili su 154.550 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi troškovi su se povećali za 8.718 KM.

Nematerijalni troškovi sastoje se od troškova neproizvodnih usluga u iznosu od 17.183 KM, troškova reprezentacije u iznosu od 12.876 KM, troškova premija osiguranja u iznosu od 8.893 KM, troškova platnog prometa u iznosu od 3.031 KM, troškova poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 13.903 KM, troškova poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica u iznosu od 93.054 KM, troškova članskih doprinosa i sličnih obaveza u iznosu od 1.973 KM i ostalih nematerijalnih troškova u iznosu od 3.637 KM.

6.7. Finansijski prihodi

FINANSIJSKI PRIHODI	2012	2011	2010
Prihodi od kamata	1.558	258	665
Pozitivne kursne razlike	0	2.726	792
Ostali finansijski prihodi	17.384	6.648	120.093
Ukupno finansijski prihodi	18.942	9.632	22.807

Tabela 14: Finansijski prihodi

Društvo je u toku poslovne godine ostvarilo finansijske prihode u iznosu od 18.942 KM (2011: 9.632 KM). Finansijske prihode čine prihodi od kamata u iznosu od 1.558 KM i ostali finansijski prihodi u iznosu od 17.384 KM.

6.8. Finansijski rashodi

FINANSIJSKI RASHODI	2012	2011	2010
Rashodi kamata	4.753	9.459	17.449
Negativne kursne razlike	686	1.810	5.358
Ostali finansijski rashodi	3.968	223	0
Ukupno finansijski rashodi	9.407	11.492	22.807

Tabela 15: Finansijski rashodi

Ukupni finansijski rashodi za poslovnu godinu 2012. iznosili su 9.407 KM (2011: 11.492 KM). Finansijske rashode čine rashodi kamata u iznosu od 4.753 KM, negativne kursne razlike u iznosu od 686 KM i ostali finansijski rashodi u iznosu od 3.968 KM.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

6.9. Ostali prihodi i dobici

OSTALI PRIHODI I DOBICI	2012	2011	2010
Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.730	5.620	38.000
Naplaćena otpisana potraživanja	92.924	111.390	79.989
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	6.053	0	856
Ukupno ostali prihodi i dobici	100.707	117.010	118.845

Tabela 16: Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici u poslovnoj 2012. godini iznosili su 100.707 KM, a čine ih dobici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 1.730 KM, naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 92.924 KM i ostali prihodi u iznosu od 6.053 KM.

6.10. Ostali rashodi i gubici

OSTALI RASHODI I GUBICI	2012	2011	2010
Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	240	318	699
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	277.020	339.254	506.205
Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	2.178	38.815	55.153
Ukupno ostali rashodi i gubici	279.438	378.387	562.057

Tabela 17: Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici u poslovnoj 2012. godini iznosili su 279.438 KM, a čine ih gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava u iznosu od 240 KM, rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 277.020 KM i rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi u iznosu od 2.178 KM.

6.11. Rezultat poslovanja

REZULTAT POSLOVANJA	2012	2011	2010
Ukupna neto sveobuhvatna dobit	117.886	6.119	87.232
Ukupna neto sveobuhvatna dobit	117.886	6.119	87.232

Tabela 18: Rezultat poslovanja

Društvo je u poslovnoj godini 2012. ostvarilo ukupnu neto sveobuhvatnu dobit u iznosu od 117.886 KM (2011: 6.119 KM).

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

7. Bilješke uz bilans stanja Društva

7.1. Dugotrajna materijalna imovina

Zemljište	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
Troškovi nabavke					
Stanje na dan 01.01.2011. godine	43.320	458.959	353.281	80.572	1.656.547
Povećanje			58.970	4.861	247.427
Smanjenje			(958)	(305)	(99.559)
Efekti promjene kursnih razlika					
Stanje na dan 31.12.2011.godine	43.320	458.959	411.293	85.128	1.804.415
Stanje na dan 01.01.2012.godine	43.320	458.959	411.294	85.128	1.804.415
Nabavka kroz poslovne kombinacije					
Druga dodavanja			5.178	2.869	25.000
Otuđenja/Smanjenja			(9.212)	(10.281)	(19.493)
Stanje na dan 31.12.2012. godine	43.320	458.959	407.260	77.716	1.829.415
Amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti					
Stanje na dan 01.01.2011. godine		159.915	104.150	70.455	1.247.817
Amortizacija za tekući period		18.042	31.065	3.781	150.491
Otuđenja			(639)	(305)	(99.559)
Efekti promjene kursnih razlika					
Stanje na dan 31.12.2011. godine		177.957	134.576	73.931	1.298.749
Stanje na dan 01.01.2012. godine		177.958	134.576	73.931	1.298.749
Amortizacija za tekući period		18.042	67.794	2.991	161.140
Otuđenja			(9.128)	(10.124)	(19.252)
Efekti promjene kursnih razlika					
Stanje na dan 31.12.2012. godine		196.000	193.242	66.798	1.459.889
Knjigovodstvene vrijednosti					
Stanje na dan 01.01.2011. godine	43.320	299.044	249.131	10.117	408.730
Stanje na dan 31.12.2011. godine	43.320	281.001	276.717	11.197	505.666
Stanje na dan 31.12.2012. godine	43.320	262.959	214.018	10.918	369.526

Tabela 19: Kretanje materijalne imovine

**IZVJEŠTAJ O OBavljenoj reviziji seta finansijskih izvještaja J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

7.2. Zalihe

Zalihe		2012	2011	2010
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		23.332	33.805	27.575
Ukupno zalihe		23.332	33.805	27.575

Tabela 20: Zalihe

Stanje zaliha na dan 31.12.2012. godine iznosilo je 23.332 KM, a odnosi se na zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do smanjenja vrijednosti na ovoj bilansnoj poziciji za iznos od 10.473 KM.

7.3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI		2012	2011	2010
Gotovina		13.341	18.758	7.380
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti		13.341	18.758	7.380

Tabela 21: Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo je na 31.12.2012. godine imalo 13.341 KM na raspolaganju (2011: 18.758 KM), i to novca na transakcijskim računima u domaćoj valuti u iznosu od 10.927,56 KM i novca u blagajnoj u domaćoj valuti u iznosu od 2.412,77 KM.

7.4. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA		2012	2011	2010
Kupci u zemlji		949.953	718.855	1.170.852
Druga kratkoročna potraživanja		2.499	3.458	6.486
Ukupno kratkoročna potraživanja		952.452	722.313	1.177.338

Tabela 22: Potraživanja od kupaca

Ukupna kratkoročna potraživanja na 31.12.2012. godine iznosila su 952.452 KM (2011: 722.313 KM). Od toga se najveći dio potraživanja odnosi na potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 949.953 KM (2011: 718.855 KM). Kratkoročna potraživanja također čine i druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 2.499 KM.

Starosna struktura potraživanja ukazuje na to da se većinski dio potraživanja od kupaca nalazi u rasponu dospijeća od 123 do 163 dana.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

7.5. Kapital

KAPITAL	2012	2011	2010
Osnovni kapital	405.133	405.133	405.133
Neraspoređena dobit	197.151	79.266	96.911
Ukupno kapital	602.284	484.399	525.808

Tabela 23: Kapital Društva

Ukupan kapital Društva iznosi 602.284 KM, a sastoji se od osnovnog kapitala u iznosu od 405.133 KM i neraspoređene dobiti u iznosu od 197.151 KM. Dobit iz bilansa uspjeha je ispravno prenesena u bilans stanja.

7.6. Dugoročna razgraničenja

Dugoročna rezervisanja	2012	2011	2010
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	0	115.309	553.496
Dugoročna razgraničenja	242.962	356.093	0
Ukupno kapital	242.962	471.402	553.496

Tabela 24: Dugoročna razgraničenja

Na bilansnoj poziciji dugoročnih razgraničenja izvršeno je razgraničenje po osnovu primljenih donacija. Primljene donacije se odnose na: donacija kamiona MAN u iznosu od 141.964,63 KM, donacija presa TIP L5-2 u iznosu od 3.797,71 KM, donacija kontejner za komunalni otpad u iznosu od 5.784,66 KM, donacija posipačica TIO SYKOM u iznosu od 41.315,83 KM, donacija – press kontejner u iznosu od 30.154,84 KM, donacija montažna hala u iznosu od 10.415,51 KM, donacija – poslovni kontejner u iznosu od 9.529,06 KM.

7.7. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze	2012	2011	2010
Dugoročni krediti	0	0	11.334
Dugoročne obaveze po finansijskom leasingu	159.188	231.111	68.060
Dugoročne obaveze	159.188	231.111	79.394

Tabela 25: Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze na datum izještavanja su iznosile 159.188 KM. Dugoročne obaveze se sastoje od obaveza po finansijskom lizingu kod Raiffeisen banke za rovokopač u iznosu od 20.151,32 KM i obaveza po finansijskom lizingu kod Raiffeisen banke za parkomate u iznosu od 139.036,50 KM.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

7.8. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze		2012	2011	2010
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji		77.004	238	172.500
Kratkoročni krediti uzeti u inostranstvu		0	0	13.000
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza		65.906	72.375	99.069
Kratkoročne finansijske obaveze		142.910	72.613	284.569

Tabela 26: Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na datum izvještavanja iznosile su 142.910 KM, a sastoje se od kratkoročni kredita uzetih u zemlji u iznosu od 77.004 KM i kratkoročnog dijela dugoročnih obaveza u iznosu od 65.906 KM. Kratkoročni krediti uzeti u zemlji sastoje se od kredita kod NLB banke za revolving kredit.

7.9. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja		2012	2011	2010
Dobavljači u zemlji		480.307	475.284	425.610
Obaveze iz poslovanja		480.307	475.284	425.610

Tabela 27: Obaveze prema dobavljačima

Obaveze iz poslovanja za tekuću poslovnu godinu iznosile su 480.307 KM (2011: 475.284 KM), a sastoje se od obaveza prema dobavljačima u zemlji.

7.10. Obaveze po osnovu plaća

Obaveze po osnovu plaća		2012	2011	2010
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća		68.333	101.177	326.068
Obaveze za ostala primanja zaposlenih		18.701	15.757	16.152
Obaveze po osnovu plaća		87.034	116.934	342.220

Tabela 28: Obaveze po osnovu plaća

Obaveze po osnovu plaća na 31.12.2012. godine iznosile su 87.034 KM (2011: 116.934 KM), a sastoje se od obaveza po osnovu plaća i naknada plaća u iznosu od 68.333 KM i obaveza za ostala primanja zaposlenih u iznosu od 18.701 KM.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

7.11. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze	2012	2011	2010
Druge obaveze	44.779	2.120	9.285
Obaveze za PDV	29.895	18.585	15.535
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	62.967	18.303	32.890
Obaveze za porez na dobit	13.358	2.027	3.367
Ostale kratkoročne obaveze	150.999	41.035	61.077

Tabela 29: Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze na 31.12.2012. godine iznosile su 150.999 KM (2011: 41.035 KM). Ove obaveze se sastoje od drugih obaveza u iznosu od 44.779 KM, obaveza za PDV u iznosu od 29.895 KM, obaveze za ostale poreze i druge dadžbine u iznosu od 62.967 KM i obaveza za porez na dobit u iznosu od 13.358 KM.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

8. Izloženost riziku

Društvo je izloženo sljedećim rizicima povezanim s finansijskim instrumentima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Ovaj dio predstavlja informacije o izloženosti Društva svakom od navedenih rizika, ciljeve, politike i procese za mjerjenje i upravljanje rizicima, te o upravljanju kapitalom od strane Društva. Uprava Društva je odgovorna za upravljanje rizikom. Politike za upravljanje rizikom Društva su uspostavljene da se identificiraju i analiziraju rizici s kojima se suočava Društvo, da se postave odgovarajući limiti rizika i kontrole, i da se nadgledaju identificirani rizici. Politike za upravljanje rizicima se redovno analiziraju da bi se prilagodile tržišnim uslovima.

• *Kreditni rizik*

Kreditni rizik je vrsta rizika koji nastaje pri ulaganju novčanih sredstava u finansijske plasmane, a sastoji se od opasnosti da se uložena sredstva neće vratiti, odnosno da se uložena sredstva neće vratiti planiranom dinamikom.

Nadoknadivi iznos finansijske imovine predstavlja maksimum kreditne izloženosti. Maksimum izloženosti kreditnom riziku na datum izvještavanja je kako slijedi.

Finansijska imovina		2012	2011
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja		952.452	722.313
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		13.341	18.758
		965.793	741.071

Tabela 30: Kreditni rizik

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Izloženost kreditnom riziku Društva je većinskim dijelom pod utjecajem indirektnih karakteristika svakog kupca.

Društvo ispravlja na teret rashoda vrijednost potraživanja za koju se procjeni da će nastati gubici u odnosu na potraživanja od kupaca i druga potraživanja.

U toku godine izvršeno je rashodovanje potraživanja od kupaca u iznosu od 276.744,44 KM.

Uprava smatra da nisu potrebne dodatne ispravke vrijednosti aktivnih potraživanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo je na 31.12.2012. godine raspolagalo gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u iznosu od 13.341 KM (2011: 18.758 KM).

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

• *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti definira se kao opasnost od neusklađenosti dospjelosti sredstava i obaveza prema izvorima sredstava u privrednim društvima, što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Uprava društva je odgovorna za upravljanje rizikom likvidnosti. Politika za upravljanje rizikom likvidnosti Društva podrazumijeva osiguranje dovoljnih likvidnih sredstava da se obaveze podmire na vrijeme, u uslovima normalnog i ubrzanog poslovanja, bez riskiranja nanošenja štete ugledu Društva.

Društvo je izloženo sljedećim rizicima likvidnosti:

		2012	2011
Dugoročni krediti		0	0
Dugoročne obaveze po finansijskom leasingu		159.188	231.111
Kratkoročni krediti		142.910	72.613
Obaveze prema dobavljačima		480.307	475.284
		782.405	779.008

Tabela 31: Kredit likvidnosti

• *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik da će promjene u tržišnim cijenama, kao što su promjene u deviznom kursu, kamataima i cijenama kapitala, utjecati na prihod Društva ili vrijednost finansijskih instrumenata. Cilj tržišnog rizika je upravljati

9. Osvrt na ugovor o reviziji, rad revizije u skladu sa Ugovorom

Reviziju seta finansijskih izvještaja obavljamo u skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardima (MRevS).

Reviziju obavljamo u tri faze. Bitno je napomenuti da su sve faze međusobno povezane i da je nužno uputiti na postojanje povratne veze između rezultata obavljena posla u svakoj pojedinoj fazi.

Predmet ugovora je izrada revizije seta finansijskih izvještaja za 2012. godinu. Osnovni zadatak izvršioca Ugovora je da se uvjeri da su izvještaji sastavljeni u skladu s MSFI.

Odgovornost, tačnost, kompletност, istinitost, te fer prezentiranje finansijskih izvještaja odgovornost je ovlaštenog lica Društva. Reviziju smo obavili u periodu od 05.06.2013. godine do 25.06.2013. godine.

Materijalni dio revizije završen je sa datumom izrade Izvještaja o reviziji seta finansijskih izvještaja.

Za reviziju seta finansijskih izvještaja odgovoran je mr.sc. Asim Bećiragić, ovlašteni revizor revizorskog društva

Revizija se obavlja za period 01.01. do 31.12.2012. godine.

Društvo je usvojilo finansijske izvještaje dana 28.02.2013. godine.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Obim revizije se nije promijenio u odnosu na prethodne periode. Naš cilj je da utvrdimo da li su finansijski izvještaji Društva u skladu s Međunarodnim Računovodstvenim Standardima/ Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja.

Nije došlo do promjene značajnih zakona i propisa. Način finansiranja se nije znatno promijenio. Nema novih informacionih tehnologija koje bi znatno utjecale na poslovanje Društva. Nije bilo potrebe za drugim stručnjacima. Preliminarni rizik ocijenjen je kao nizak. Posjedujemo dovoljno stručnih kadrova da reviziju obavimo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima.

10. Značajni događaji u Društvu i njegovoj okolini

U toku našeg revizijskog angažmana istražili smo značajne događaje koji su mogli utjecati na poslovanje Društva.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH godišnje izvještaje dužna su sačiniti i podnijeti sva pravna lica sa sjedištem u Federaciji BiH, bilo da se svrstavaju u velika, srednja ili mala pravna lica.

J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o., Cazin se svrstava u srednje pravno lice.

11. Sažetak pristupa reviziji

Reviziju seta finansijskih izvještaja obavljamo u skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardima (MRS).

Reviziju obavljamo u tri faze. Bitno je napomenuti da su sve faze međusobno povezane i da je nužno uputiti na postojanje povratne veze između rezultata obavljena posla u svakoj pojedinoj fazi.

Prva faza je procjena rizika. Ova faza obuhvata preliminarne aktivnosti u vezi s angažmanom, planiranje revizije i provođenje procedura za procjenu rizika. **Druga faza** je odgovor na rizik. Ova faza obuhvata dizajniranje odgovora za daljnje revizijske procedure i implementiranje odgovora na procijenjeni rizik. **Treća faza** obuhvata izvještavanja o obavljenim rezultatima. U ovoj fazi ocjenjujemo da li su prikupljeni dokazi dovoljni za donošenje revizijskog mišljenja, te pripremu revizijskog mišljenja.

U našem radu smo usmjereni na održivost, te na pružanje visoko - kvalitetne usluge. Odani smo poštivanju visokih etičkih standarda, te kontinuirano razvijamo sistem provjere kvalitete unutar našeg Društva. Pružanje kvalitetnih usluga revizije i sličnih usluga je od vitalnog značaja za:

- Čuvanje javnog interesa,
- Zadovoljstvo klijenta,
- Pružanje vrijednosti za novac,
- Osiguranje usklađenosti s profesionalnim standardima; i
- Stvaranje i održavanje profesionalnog ugleda.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

U fazi procjene rizika nastojimo prepoznati koji događaji su se mogli dogoditi, a uzrokovali bi značajne pogreške u finansijskim izvještajima, da li su se identificirani događaji dogodili i rezultirali značajnim pogreškama u finansijskim izvještajima, te kakvo mišljenje revizora (temeljeno na prikupljenim dokazima) je odgovarajuće za finansijske izvještaje.

U ovoj fazi donosimo odluku da li ćemo nastaviti angažman, provodimo proces planiranja revizije (određivanje značajnosti, planiranje sastanaka revizijskog tima i određivanje sveukupne revizijske strategije), i procjenjujemo rizik revizije (odnosno identificiramo i procjenjujemo inherentni rizik, identificiramo i procjenjujemo kontrolni rizik, te eventualno komuniciramo značajne nedostatke).

U skladu s MReVS 210.3. angažman prihvatom / odnosno nastavljamo ako je osnova na kojoj se bazira revizija dogovorena kroz uspostavu dovoljnih preduslova za reviziju, i potvrdu da postoji zajedničko razumijevanje između revizora i uprave (odnosno onih koji su zaduženi za upravljanje) o pitanjima vezanim za reviziju.

U okviru preliminarnih aktivnosti ocjenjujemo da li posjedujemo dovoljno resursa, vremena i znanja, da li smo neovisni, odnosno da li postoji sukob interesa; te da li su rizici povezani s angažmanom prihvatljivi.

U slučaju kada reviziju kod određenog subjekta obavljamo po prvi put klijentu dostavljamo pismo o preuzimanju angažmana u kojem navodimo:

- Ciljeve, okvir finansijskog izvještavanja, obim i formu izvještaja revizora,
- Odgovornosti revizora,
- Izjavu da zbog inherentnih ograničenja revizije i ograničenja interne kontrole postoji neizbjegljiv rizik da neke materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene, čak i ako je revizija planirana i provedena u skladu s MRevS,
- Odgovornosti uprave,
- Te druga pitanja.

Ako ne dođe do značajnih promjena u vezi s našim angažmanom u slučaju ponovljenih angažmana pismo o prihvatanju angažmana više ne upućujemo upravi Društva. Ako uprava (ili vlasnici) zahtijevali promjenu uslova revizije, razmatramo da li postoji razumno opravdanost za taj zahtjev, te mogući utjecaj zahtjeva na reviziju. Zahtjev ne smatramo razumnim ako je motiviran pitanjima nastalim u toku revizije.

Strategija revizije u našem Društvu obuhvata:

- Preliminarne aktivnosti,
- Ocjena rizika i odgovor na rizik,
- Karakteristike angažmana,
- Definiranje značajnih faktora,
- Definiranje značajnih promjena u Društvu i razvitka poslovanja Društva, te

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

- Prirodu, vremenski raspored i obim potrebnih sredstava.

Otvorena komunikacija s Upravom nam je ključna u planiranju revizije. Važno nam je da Uprava razumije posljedice revizije, rizike i značajnost koju smo odredili, te eventualno ukaže revizoru na problematična područja te pomogne revizoru da bolje shvati prirodu poslovanja klijenta i njegovo okruženje.

Važno nam je da u toku planiranja utvrđimo tačnu alokaciju odgovornosti u strukturi poslovanja klijenta, ciljeve i strategije, poslovne rizike, stavove, svjesnost Uprave o njihovim odgovornošćima i načine na koji Uprava osigura da se provedu relevantni propisi.

U procesu revizije orijentirani smo na otkrivanje grešaka koje su materijalno značajne za finansijske izvještaje, a pri procjeni značajnosti u obzir uzimamo kvantitativne i kvalitativne faktore.

Određivanje značajnosti je pitanje profesionalnog suda revizora. Temelji se ne percepciji revizora o zajedničkim finansijskim potrebama korisnika finansijskih izvještaja.

Značajnost na razini finansijskih izvještaja je iznos pogrešaka u finansijskim izvještajima, kako namjernih, tako i nenamjernih, koje ako se pređe zadani iznos mogu utjecati na ekonomske odluke korisnika.

Za materijalno značajne pozicije izvještaja određujemo specifičnu značajnost. Iznos ove značajnosti je dosta manji od iznosa sveukupne značajnosti.

Nadalje, određujemo značajnost za provedbu revizije koja se koristi od strane revizora da bi se razina vjerovatnosti da zbir neispravljenih i neotkrivenih pogrešaka ostane neotkriven smanjila na prihvatljivo nisku razinu.

Zadani nivo značajnosti koristimo kako u planiranju i procjeni rizika, tako i u provedbi revizije, te kasnije u izvještavanju o rezultatima obavljene revizije.

Procjenu rizika zasnivamo na identifikaciji rizika i određivanju značajnosti svakog rizika, te razmatramo eventualni rizik prevare.

U procesu revizije pažnju poklanjamo i razumijevanju i procjeni internih kontrola u reviziji. Na osnovu prethodno provedenih postupaka razvijamo sveukupni odgovor na rizik i daljnje dokazne revizijske postupke. Tipovi dokaznih revizijskih procedura koje koristimo su:

- Analitički postupci,
- Testovi detalja i
- Testovi kontrola.

Izbor revizijske procedure ovisi o procjeni koji dokazni testovi najviše odgovaraju nivou procijenjenoga rizika pojedine značajne transakcije, salda konta ili objave. Za svaku značajnu transakciju, saldo konta i objavu dokazne postupke provodimo bez obzira na procijenjeni rizik.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

U završnoj fazi procjenjujemo prikupljene revizijske dokaze. Naša odgovornost je da prikupimo razumne revizijske dokaze koji će poslužiti kao osnov za revizijsko mišljenje. U slučaju da ocijenimo da su revizijski dokazi razumno i dovoljni za izdavanje revizijskog izvještaja pristupamo istom.

Program rada revizije po pozicijama provodi se u skladu s metodologijom prihvaćenom od strane našeg Društva.

12. Sažetak značajnih rizika na nivou Društva

U nastavku je dan sažetak značajnih rizika na nivou Društva:

- Društvo posluje u regiji koja je ekonomski nestabilna.
- Otežana naplata potraživanja.
- Manjkavosti u području internih kontrola.

13. Zaključak o procjeni rizika rada revizije i prihvatanju angažmana

U okviru početnih faza revizije ocijenili smo rizik revizije. Nastavak saradnje nije ocijenjen kao rizičan za naše Društvo, niti su uočeni nedostaci koji bi stvorili sumnju o visokom riziku revizije.

Kao revizorsko Društvo posjedujemo odgovarajući nivo iskustva za rad na reviziji Društva. Posjedujemo dovoljan nivo znanja o branši u kojoj Društvo posluje, te zakone i druge propise vezane za posovanje Društva. Smatramo da reviziju možemo završiti na vrijeme, odnosno onda kada je to zahtijevano od strane vlasnika Društva, te obaviti posao kvalitetno. Uprava Društva je prihvatile i shvata svoju odgovornost za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s MRS/ MSFI, interne kontrole su takve koje su potrebne da se omogući priprema finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja uslijed prevare ili pogreške, te da omogući revizoru pristup svim informacijama i dodatnim podacima koje revizor može zahtijevati, plus neograničen pristup svom osoblju za koje revizor bude smatrao da su potrebne za prikupljanje razumnih revizijskih dokaza.

Ukupan nivo rizika obavljanja revizije ocijenjen je kao nizak.

Odlučili smo da nastavimo suradnju s ovim Društvom.

14. Poštivanje zakonskih odredbi u knjigovodstvu i finansijskom izvještavanju

U toku revizije nismo uočili slučajeve nepoštivanja zakonskih odredbi u knjigovodstvu Društva, te pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

15. Pristup informacijama

Zaposleni u Društvu su nam omogućili pristup potrebnoj dokumentaciji, te u svakom trenutku odgovarali na pitanja postavljana od strane revizora.

16. Negativne promjene u poslovanju i materijalno značajni gubici

16.1. Negativan razvitak poslovanja Društva

Mišljenja smo da Društvo u poslovnoj godini 2012. nije imalo značajan negativan razvitak poslovanja.

16.2. Materijalno značajni gubici

Mišljenja smo da u toku godine nisu ostvareni materijalno značajni gubici.

16.3. Vremenska neograničenost poslovanja

Društvo posluje u kontinuitetu. Ne postoji opasnost od otkazivanja ugovora ili prestanka suradnje s glavnim poslovnim partnerima. Mišljenja smo da vremenska neograničenost poslovanja nije ugrožena.

17. Osvrt na činjenice za koje imamo obavezu obavijestiti nadležne u Društvu

Naša revizija nije otkrila ništa značajno kroz pitanja koja se odnose na otkrivanja prevare ili materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja, ili pitanja ugroženosti poslovanja za koje smo dužni obavijestiti upravu.

18. Osvrt na značajne događaje nakon datuma bilansa

U skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardom 560.4. ciljevi revizora su da se pribave dovoljni i primjereni revizijski dokazi o tome da li su se u događaji nastali nakon datuma finansijskih izvještaja i datuma izdavanja revizijskog mišljenja primjerno odrazili finansijskim izvještajima, te da primjereni reagiramo na činjenice koje su nam stavljenе na uvid nakon datuma izdavanja izvještaja o obavljenoj reviziji, koje bi, da su bile poznate na taj dan mogle uzrokovati mijenjanje mišljenja revizora.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

U skladu s revizijskim procedurama koje se tiču naknadnih događaja Upravi Društva postavili smo sljedeća pitanja, te dobili sljedeće odgovore:

- ✓ *Da li je došlo do nekih novih čvrsto preuzetih obaveza, pozajmljivanja ili jamstava? NE*
- ✓ *Da li je planirana ili se dogodila prodaja ili stjecanje značajnog dijela imovine? NE*
- ✓ *Da li su planirana ili su se dogodila povećanja kapitala? NE*
- ✓ *Da li je došlo do uništavanja značajnog dijela imovine subjekta? NE*
- ✓ *Da li je došlo do značajnih promjena u vezi s nepredvidivim obavezama u skladu s MRS 37? NE*
- ✓ *Da li su obavljena neka neobična računovodstvena prepravljanja ili se tek namjeravaju obaviti? NE*
- ✓ *Da li nešto dogodilo ili će se vjerovatno dogoditi nešto bi moglo dovesti u pitanje prikladnosti računovodstvenih politika primijenjenih pri sastavljanju finansijskih izvještaja? NE*
- ✓ *Da li je nastao neki događaj koji je relevantan za mjerjenje procjena ili rezervisanja sadržanim u finansijskim izvještajima Društva? NE*
- ✓ *Da li je nastao neki događaj koji bi utjecao na nadoknadivu vrijednost imovine, odnosno što bi uzrokovalo umanjenje vrijednosti imovine u skladu s MRS 36? NE*

19. Ostale zabilješke i preporuke revizora

U toku revizije seta finansijskih izvještaja za poslovnu 2012. godini utvrdili smo da postoji potreba da skrenemo pažnju na određene događaje i situacije u društvu. Naime u Izvještajima o obavljenoj reviziji za prethodne poslovne godine kao i u Pismu Upravi društva za poslovnu 2010. godinu ovlašteni revizor je dao određena napomene i predložio preporuke, većina ih je uredno odrađena ali ponovo skrećemo pažnju na neodrađene napomene ili preporuke ovlaštenog revizora.

1. Nabavka materijalnih stalnih sredstava

Prilikom povećanja opreme nije korišten konto 025, a obaveza primjene konta 025 proizilazi iz MRS 16. U nastavku smo prikazali samo pojedine tačke MRS 16.

Mjerenje i priznavanje

15. Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, treba mjeriti po njegovom trošku.

Sastavni dijelovi troška

16. Trošak pojedine nekretnine, postrojenja i opreme obuhvaća:

- (a) kupovnu cijenu, uključujući uvozne pristojbe i nepovratne poreze nakon odbitka trgovачkih popusta i rabata,
- (b) sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu,
- (c) početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smješteno, za koje obveza za subjekt nastaje kada je imovina nabavljeno ili kao posljedica korištenja sredstva tijekom razdoblja za namjene različite od proizvodnje zaliha tijekom razdoblja.

17. Primjeri troškova koji se mogu direktno pripisati jesu:

- (a) troškovi naknada zaposlenika (kao što je definirano u MRS-u 19 Primanja zaposlenih koji direktno proizlaze iz izgradnje ili nabave sredstva nekretnine, postrojenja i opreme,
- (b) početni troškovi pripreme mjesta,
- (c) početni troškovi isporuke i rukovanja,
- (d) početni troškovi instaliranja i montaže,
- (e) troškovi testiranja pravilnog funkcioniranja pogona, nakon odbitka neto koristi od prodaje proizvedenih jedinica tijekom dovođenja sredstva na lokaciju i u stanje spremno za upotrebu (primjerice, uzorci proizvedeni tijekom testiranja opreme), i
- (f) naknade stručnjacima.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

18. Subjekt primjenjuje MRS 2 Zalihe na troškove obveza rastavljanja, uklanjanja i vraćanja mesta na kojem se imovina nalazilo u prvotno stanje, a koji su nastali tijekom razdoblja korištenja sredstva u proizvodnji zaliha tijekom tog razdoblja. Obveze za obračunane troškove u skladu s MRS-om 2 ili MRS-om 16 priznaju se i mjere u skladu s MRS-om 37 Rezerviranja, nepredvidiva imovina i nepredvidive obveze.
19. Primjeri troškova koji ne ulaze u troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme:
 - (a) trošak otvaranja novih jedinica,
 - (b) trošak uvođenja novog proizvoda ili usluge (uključujući troškove promidžbe i aktivnosti promocije),
 - (c) troškovi premještanja poslovanja na novu lokaciju ili usmjeravanja na novu grupu kupaca (uključujući troškove obučavanja zaposlenih), i
 - (d) administrativni troškovi i ostali opći troškovi.
20. Priznavanje troškova u knjigovodstvenu vrijednost pojedine nekretnine, postrojenja i opreme prestaje kada je na lokaciji i spremno za namjeravanu upotrebu od strane menadžmenta. Prema tome, troškovi nastali upotreboru ili premještanjem sredstva nisu uključeni u knjigovodstvenu vrijednost te imovine. Na primjer sljedeći troškovi se ne uključuju u knjigovodstvenu vrijednost pojedine stavke nekretnina, postrojenja i opreme:
 - (a) troškovi nastali kada je imovina osposobljeno za rad na način koji je namjeravala uprava, ali se još treba dovesti u stanje upotrebe ili radi na razini ispod punog kapaciteta,
 - (b) početni gubici u poslovanju, kao oni nastali kada potražnja za proizvodima koje proizvodi imovina raste, i
 - (c) troškovi premještanja ili reorganizacije dijela ili cijelog poslovanja subjekta.
21. Neke aktivnosti nastaju u svezi s izgradnjom i razvojem nekretnine, postrojenja i opreme, ali nisu potrebne da bi imovina bilo spremno za upotrebu na način koji je namjeravao menadžment. Te se aktivnosti mogu pojaviti prije ili za vrijeme izgradnje pojedine nekretnine, postrojenja i opreme. Primjerice, prihodi u subjektu mogu nastati ako koristimo gradilište kao parkiralište do početka gradnje. Budući da te slučajne aktivnosti nisu nužne da bi imovina bilo spremno za upotrebu na način koji je utvrdio menadžment, prihod i rashodi vezani za te aktivnosti priznaju se u izvještaju o dobiti i svrstani su u odgovarajuću klasifikaciju prihoda i rashoda.
22. Trošak sredstva izgrađenog u vlastitoj izvedbi utvrđuje se koristeći se istim načelima kao kod kupljenog sredstva. Ako subjekt u svom redovitom poslovanju proizvodi za prodaju slična sredstva, trošak sredstva obično je jednak trošku proizvodnje sredstva namijenjenog prodaji (vidjeti MRS 2). Prema tome, isključuju se interni dobici, da bi se došlo do spomenutih troškova. Slično tome, neuobičajeni iznosi otpadnog materijala, rada ili drugih resursa, nastali u proizvodnji sredstva u vlastitoj izvedbi, ne uključuju se u trošak sredstva. MRS 23, Troškovi posudbe utvrđuje kriterije koji se trebaju zadovoljiti prije nego se mogu priznati troškovi kamata, kao sastavni dio troška nekretnina, postrojenja i opreme u vlastitoj izvedbi.

Dokument za knjiženje aktivirane opreme je Odluka o stavljanju sredstva u upotrebu, primjer odluke Vam dajemo u nastavku.

JKP „ČISTOĆA“
CAZIN

ODLUKU O STAVLJANJU U UPOTREBU SREDSTVA

(upisujete naziv sredstva koje se stavlja u upotrebu)

CAZIN _____ 20____. GODINE

NAPOMENA: Obavezno prilagodite konkretnom slučaju, sredstvu koje se stavlja u upotrebu. Ovaj primjer morate prilagoditi imovini/sredstvu i upotrijebiti kao primjerak. Sadržaj Odluke o stavljanju u upotrebu sredstva bit će drukčiji u svakom pojedinačnom slučaju ovisno o vrsti sredstva/imovine. Posebno naznačiti računovodstvenu politiku, vijek upotrebe, kao i stopu amortizacije

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Na osnovu člana 2. tačke 4. Zakona o računovodstvu i reviziji BiH («Službeni glasnik BiH», broj: 42/04, dalje ZRR), glave III. člana 11. stava 2. i glave IV. člana 33. Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH», broj: 83/09, dalje ZRRFBiH), Odluke o objavljivanju Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (Službene novine FBiH 31/10) i tačke 20. i 55. Međunarodnog računovodstvenog standarda 16 – Nekretnine, postrojenja i opreme, uprava Društva je donijela:

**ODLUKU O STAVLJANJU U UPOTREBU
SREDSTVA:**

(upisujete naziv sredstva koje se stavlja u upotrebu)

Član 1.

Ovom Odlukom se reguliše dan stavljanja sredstva za namjeravanu upotrebu od strane uprave Društva, računovodstvena politika – mjerjenje nakon početnog priznavanja sredstva, stopa amortizacije, vijek upotrebe i metoda amortizacije.

Član 2.

Na osnovu ove Odluke, zadužuju se zaposleni u računovodstvu da izvrše potrebna računovodstvena evidentiranja i u računovodstvenom smislu stave sredstvo u upotrebu.

Član 3.

U skladu sa računovodstvenim propisima, sagledavanjem karakteristika sredstva i korištenju računovodstvenu politiku za skupinu nekretnina, postrojenja i opreme objedinjenu u sredstva slične vrste i upotrebe u poslovanju Društva kao računovodstvenu politiku zaposleni će primjenjivati metodu troška (Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedino nekretninu, postrojenje i opremu treba iskazati po njegovu trošku umanjenom za akumulirano amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja).

Član 4.

Obračun amortizacije sredstava počinje prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je stalno sredstvo stavljeno u upotrebu, odnosno prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je donešena Odluka.

Član 5.

Pri utvrđivanju vijeka upotrebe sredstva razmotreni su svi sljedeće čimbenici:

- (a) očekivanu upotrebu sredstva (upotreba se ocjenjuje na osnovi očekivanog kapaciteta sredstva ili fizičkog učinka;)
- (b) očekivano fizičko trajanje i trošenje koje ovisi o proizvodnim čimbenicima, kao što je broj smjena u kojima će se sredstvo koristiti, program popravka i održavanja u subjektu i briga o održavanju sredstva dok se ne koristi;
- (c) tehničko i ekonomsko starenje koje proistječe iz promjena ili poboljšanja u procesu proizvodnje ili zbog promjene potražnje na tržištu za proizvodom ili uslugom koje daje sredstvo; i
- (d) zakonska ili slična ograničenja vezana uz korištenje sredstva, kao što je datum isteka najmova.

Na osnovu sagledanih čimbenika utvrđen je vijek upotrebe _____ godina.

Član 6.

Obračun amortizacije vrši se na propisanu osnovicu (nabavnu vrijednost – stanje po knjigama) primjenom godišnjih stopa, po proporcionalnoj (linearnoj) metodi.

Stopa amortizacije za navedeno sredstvo iznosi ____ %.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Član 7.

Metoda amortizacije primjenjuju se dosljedno, osim ako ne dođe do promjene okvira trošenja budućih ekonomskih koristi imovine.

U skladu sa članom 61. MRS 16, odabranu metodu amortizacije zaposleni u računovodstvu su obavezni preispitivati na kraju svake poslovne godine i ako postoji značajna promjena očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi u sredstvu, predložiti promjenu metoda obračuna upravi Društva. Takvu promjenu, računovodstveno, treba iskazati kao promjenu u računovodstvenim procjenama u skladu s MRS 8.

Dostavljeno:

- a/a; i
- Računovodstvo

DIREKTOR

M.P.

NAPOMENA: Obavezno prilagodite konkretnom slučaju, sredstvu koje se stavlja u upotrebu. Ovaj primjer morate prilagoditi imovini/sredstvu i upotrijebiti kao primjerak. Sadržaj Odluke o stavljaju u upotrebu sredstva bit će drukčiji u svakom pojedinačnom slučaju ovisno o vrsti sredstva/imovine. Posebno naznačiti računovodstvenu politiku, vijek upotrebe, kao i stopu amortizacije

2. Procjena korisnog vijeka imovine

PREPORUKA: Na svaki datum izvještavanja o finansijskom položaju Društvo treba/mora preispitati knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine - oprema i transportna sredstva da bi utvrdilo postoje li nagovještaji o gubitaku uslijed umanjenja vrijednosti imovine u skladu sa **MRS- om 36 – Umanjenje imovine**. Komisije za popis kao i stručna lica u Društvu treba da obrazlože naznake koje ukazuju postoje li nagovještaji o potrebi primjene knjiženja gubitaka.

"Kako bi se utvrdilo podlježe li pojedina nekretnina, postrojenje i oprema smanjenju, pravno lice primjenjuje MRS 36 Umanjenje imovine. Taj standard objašnjava kako pravno lice provjerava knjigovodstveni iznos svojih sredstva, kako utvrđuje nadoknadivi iznos sredstva, te kad se priznaju ili poništavaju priznati gubici od smanjenja"(MRS 16. t. 63).

PREPORUKA: Izvršiti procjenu korisnog vijeka upotrebe opreme i transportnih sredstava.

3. Interne kontrole

Društvo je dužno osigurati sistem interne kontrole koja će biti adekvatna i uspostavljena u skladu sa zakonskim i internim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Interna kontrola podrazumijeva organizaciju, politike i procedure koje se koriste da bi se osiguralo:

- ostvarivanje postavljenih ciljeva u obavljanje poslova u skladu zakonskih propisa i interno donesenih propisa iz nadležnosti Javnih preduzeća ,
- korištenje raspoloživih resursa u izvršavanju svojih poslova u skladu sa postavljenim ciljevima,
- da se izvršavanje poslova zaštiti od lošeg upravljanja, gubitaka i zloupotreba,
- da bi Uprava imala pravovremene i pouzdane informacije radi donošenja svojih odluka kao i pri izvještavanju ,
- radi pravovremene identifikacije, procjene i kontrole finansijskog rizika,
- omogućava pravovremeno otkrivanje grešaka i prevara.

U J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o. Cazin od strane pojedinih radnika na odgovarajućim radnim mjestima ne daje dovoljno mogućnosti objektivno direktne kontrole, zbog toga se preporučuje Upravi društva da bolje uredi internu kontrolu radi boljeg upravljanja i postizanja zadanih ciljeva.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Interna kontrola u J.K.P. „ČISTOĆA“ d.o.o. Cazin, sa stanovišta njegove unutrašnje organizacije i opravdanosti visine troškova, je organizirana kroz:

- Unutrašnju organizaciju
- Odbor za reviziju,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta
- Pravilnik o radu,
- Ostali Pravilnici za odgovarajuće područje (plate, popisi, i dr.)

Na osnovu obaveza i zadataka definiranih po radnim mjestima iz Pravilnika, Uprava društva treba donijeti pisane procedure i postupke i odrediti lica za provođenje tih procedura i postupaka.

Pisane procedure i postupci za internu kontrolu u administrativno-pravnoj službi treba da regulišu slijedeće:

- proces donošenja odluka na osnovu kojih zaposleni izvršavaju svoje poslove za koje su ovlašteni,
- prijem dopisa i ostale opće dokumentacije, razvrstavanje i dostava dokumentacije, način i izrada službenih dopisa, ovjera i distribucija službenih dopisa, organizacija dostavljanja materijala nadležnim organima, organizacija sastanaka s osobama iz drugih institucija, organizacija poslova u svim organizacionim jedinicama, organizacija poslova između organizacionih jedinica, pristup spisima isključivo osobama koje imaju odobrenje i koje su odgovorne za njihovo čuvanje ili korištenje, te ostali administrativni poslovi društva

Pisane procedure i postupci za internu kontrolu u računovodstvenoj službi treba da regulišu slijedeće:

- davanja ovlaštenja i odobrenja za finansijske transakcije,
- upotrebu propisanih i prihvaćenih politika i procedura za računovodstvo (Zakon o računovodstvu i reviziju i Međunarodni računovodstveni standardi),
- utvrđivanje zadataka vezanih za vođenje evidencija vodeći računa da jedna osoba nema kontrolu nad cijelom poslovnom transakcijom (poslovi naručivanja, prijema, kontrole, obrade i likvidiranja, knjiženja i unosa u poslovne knjige knjigovodstvenih dokumenata),
- protok knjigovodstvene dokumentacije,
- uvođenje fizičke kontrole nad imovinom (materijalna odgovornost),
- da se poslovne transakcije knjiže na osnovu vjerodostojne dokumentacije,

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

- evidencije o prisutnosti radnika, obračun plaća i dr.primanja,
- blagajničko poslovanje i kolanje blagajničkih dokumenata,
- Uvjeti i način korištenja službenih i privatnih vozila, mobilnih i fiksnih telefona, kartičnih dopuna za mobilne telefone,
- Procedure o ispravnom vršenju redovnog fizičkog popisa imovine, potraživanja i obaveza te njihovo usaglašavanje sa knjigovodstvenim stanjem,
- Pravovremeno i sigurno odlaganje knjigovodstvene dokumentacije (čuvanje arhive)

Društvo treba sagledati sve funkcije i aktivnosti koje bi mogle biti podložne na greške, nepravilnosti, neovlaštenu upotrebu. Na osnovu izvršene analize od strane Uprave ili Komisije koju odredi, izvršiti procjenu rizika i uvesti mjere za njihovo suzbijanje kako ne bi došlo do neželjenih posljedica.

Odbor za reviziju nadgleda zakonitosti i provođenje pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura te o tome izvještava Upravu društva. Ukoliko utvrdi eventualne propuste i odgovornosti lica treba da predloži mjere za otklanjanje takvih nedostataka.

Interne kontrole su reakcija uprave koje pomažu da se ublaže identificirani faktori rizika ili da se postignu ciljevi kontrole. Postoji direktna veza između ciljeva uprave i interne kontrole koja se provodi da bi se osiguralo postizanje ciljeva. Jednom kad se uspostavljeni ciljevi, moguće je identificirati i procijeniti potencijalne događaje (rizike) koji bi spriječili postizanje njihovih ciljeva. Utemeljeno na ovoj informaciji, uprava može uspostaviti odgovarajuće odgovore na rizik, koji uključuju i dizajn internih kontrola.

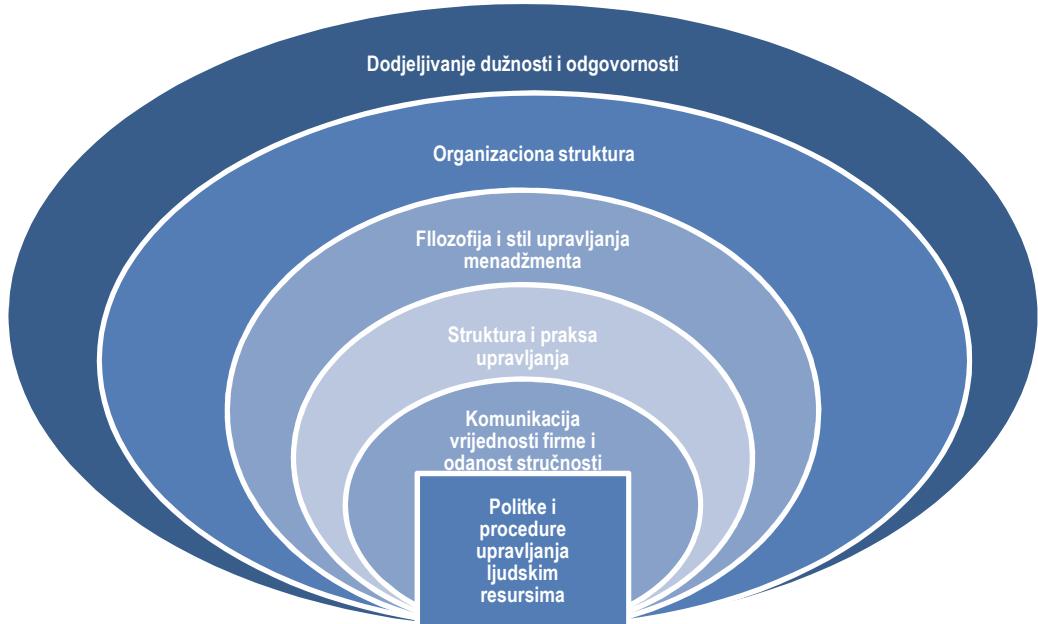
Ciljevi internih kontrola mogu biti uopšteno grupirani u četiri kategorije:

- Strateški ciljevi koje podupiru misiju društva,
- Finansijsko izvještavanje (interne kontrole nad finansijskim izvještavanjem),
- Operacije (operativne kontrole), i
- Usklađenost s zakonima i propisima.

Interne kontrole relevantne za reviziju primarno se odnose na finansijsko izvještavanje. Ovo adresira ciljeve društva u pripremanju finansijskih izvještaja za eksterne korisnike.

U skladu s MRevS 315.14. kontrolno okruženje adresira upravljanje i funkcije uprave. Obuhvata pet elemenata a to su:

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

U toku revizije mi smo procijenili sljedeće:

- Komunikacija i jačanje poštenja i drugih etičkih vrijednosti – ocijenjeno je da su potrebna poboljšanja. Uprava treba da kontinuirano demonstrira, kroz riječi i djela odanost visokim etičkim standardima. Prilike ili iskušenja uposlenih da urade neetička i neiskrena dijela treba da budu smanjene na minimum. Naša preporuka je da se sastavi etički kodeks koji bi naglasio očekivane standarde etičkog i moralnog ponašanja u društvu. Mišljenja smo da određeni uposlenici ne razumiju jasno koje je ponašanje prihvativljivo, a koje neprihvativljivo, te da nisu svjesni posljedica u slučaju da se kažnjava neprihvativljivo ponašanje.
- Odanost stručnosti (zapošljavanje stručnog kadra) – potrebna poboljšanja naručito u području jasnih opisa poslova, odnosno da se isti efikasno koriste. Također je potrebno da uprava omogući osoblju pristup doškolovanju. Da bi se izbjegle pogreške potrebno je da se uvede kontinuirani provjeravanje stvarnih sposobnosti uposlenika s opisom posla.
- Učešće onih koji su zaduženi za upravljanje – moguće poboljšanje komunikacije s upravom, te nadgledanje nad aktivnostima uprave.
- Filozofija i stil upravljanja menadžmenta – potrebno poboljšanje u smislu boljeg upravljanja poslovnim rizikom, stavom uprave prema finansijskom izvještavanju, informacionom procesiranju podataka, računovodstvenoj funkciji u društvu i osoblju. Uprava treba kontinuirano demonstrirati pozitivne stavove i djelovati u pravcu prema:

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

- Odgovarajućoj internoj kontroli nad finansijskim izvještavanjem,
- Odgovarajućem izboru/ i primjeni računovodstvenih politika,
- Informaciono – procesnim kontrolama, i
- Odnosu prema računovodstvenom osoblju.

Svaka vrsta izvještavanja koja će imati utjecaj prema konačnom finansijskom rezultatu poslovanja i stanju poslovanja društva treba da bude kontrolisana na način da ne dopusti pogrešna prikazivanja. Potrebno je testirati informacione kontrole, te razmotriti računovodstvene politike koje se primjenjuju u društvu dovoljno često, da se omogući primjena onih koje na najrealniji način prikazuju poslovanje društva.

Mišljenja smo da postoji područje poboljšanja u smislu sprječavanja neodobrenog pristupa imovini i dokumentima ili uništenju imovine i dokumenata. Uprava treba posvetiti veću pažnju analizi poslovnih rizika i poduzeti odgovarajuće mjere.

- Organizaciona struktura – organizaciona struktura je odgovarajuća, međutim postoji prostor za poboljšanje za postizanje ciljeva društva, operativnih funkcija i zadovoljavanja regulatornih zahtjeva. Struktura društva može biti poboljšanja u smislu da unaprijedi tok pouzdanih informacija odgovarajućim ljudima na vrijeme.
- Dodjeljivanje ovlaštenja i odgovornosti – potrebno je u ovom smislu naročito u opisu poslova uključiti odgovornosti koje se odnose na kontrolu.
- Politike i procedure upravljanja ljudskim resursima – individualaci koji se upošljavaju treba da budu kvalificirani. Potrebno je uvesti periodično ocjenjivanje uposlenika, odnosno rezultate poslovanja svakog uposlenika, te u skladu s rezultatima poduzeti odgovarajuće mjere.

U skladu s MRevS 315.15. ocijenili smo rizik kroz razgovore s uposlenicima. Pitanja koja smo uključili u procjenu rizika su:

- Promjena u operativnom okruženju – mišljenja smo da nema značajnim promjena,
- Novi ključni uposlenici – nema značajnih promjena,
- Novi informacioni sistemi – nema značajnih promjena,
- Brz rast – nema značajnih promjena,
- Nove tehnologije – nema značajnih promjena,
- Novi poslovni modeli, proizvodi ili aktivnosti – nema značajnih promjena,
- Restruktuiranje društva – nema značajnih promjena,

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

- Novi računovodstveni propisi – nema značajnim promjena.

Pitanja koja smo razmotrili su:

- Način na koji uprava identificira relevantne rizike za finansijsko izvještavanje - potrebno poboljšanje,
- Procjena značajnosti rizika – potrebno poboljšanje,
- Procjena mogućnosti nastanka rizika,
- Odluka o upravljanju rizicima.

Nadalje, postoji mogućnost poboljšanja u informacionom sistemu društva koji obuhvata:

- Poslovne procese (prodaja, kupovina, plaće itd.),
- Računovodstveni sistem – ovo uključuje računovodstveni software, elektronske unose, politike i procedure koje se koriste da se pripremaju periodične finansijske izvještaje i finansijske izvještaje na kraju godine, te objave.

Naročito u ovom dijelu potrebna su poboljšanja u društvu. Inputi su transakcije, događaji i stanja. U dijelu poslovnih procesa transakcije se iniciraju, bilježe, procesuiraju i izvještavaju (uključujući događaje/ stanja). Također se prati stvarno stanje (kroz čuvanje, klasificiranje, mjerjenje i slično) povezane imovine, obaveza i kapitala. Kroz poslovne procese se rješava netačno procesiranje transakcije.

U dijelu računovodstvenog sistema informacije se prebacuju u dnevnik. Tu se obuhvataju informacije za sve relevantne događaje/ stanja osim transakcija (amortizacija imovine, procjena zaliha, potraživanja itd.). Informacije se akumuliraju, bilježe, procesuiraju, zbrajaju i treba da se na odgovarajući način objave u finansijskim izvještajima.

Kroz reviziju smo uočili nedostatke u ovom dijelu internih kontrola koje mogu rezulitirati značajnim pogrešnim prikazivanjima. Nakon što smo komunicirali odgovarajućem osoblju određene nedostatke povezane s finansijskim izvještajima isti su bili ispravljeni. Međutim, mišljenja smo da postoje manjkavosti u području računovodstvenog sistema, naručito procjene vrijednosti dugotrajne materijalne imovine i potraživanja od kupaca. Upravi društva se komunicira naše mišljenje, te se daje preporuka da se veća pažnja posveti procjeni stvarnog stanja dugotrajne imovine i potraživanja. S tim da se proces poboljšanja u ovom području odvija već nekoliko godina, mišljenja smo da finansijski izvještaji na 31.12.2012. godine nisu sadržavali značajna pogrešna prikazivanja.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Da bi se postigla odgovarajuća razina efikasnosti u navedenim procesima potrebno je prvenstveno poboljšati komunikaciju među uposlenicima. Efektivna interna komunikacija pomaže osoblju unutar društva da razumije ciljeve interne ciljeve, poslovne procese i svoje individualne uloge i odgovornosti. Posebno se naglašava da im ovo pomaže da razumiju na koji način njihov posao utječe na posao drugih.

Nadalje, kao komponentu interne kontrole za koju smo u toku revizije stekli potreban nivo razumijevanja navodimo kontrolne aktivnosti. Kontrole aktivnosti treba da obuhvate:

- Preventivne kontrole – izbjegavanje pogrešaka i nepravilnosti,
- Detekcione kontrole – identificiranje pogrešaka i nepravilnosti nakon što su se dogodile na način da se poduzimaju korektivne mjere.
- Kompenziacione kontrole- davanje nivoa sigurnosti gdje postoje ograničenja uspostavljanu direktnijih kontrola
- Upravljačke kontrole – vodiči za postizanje željenih ciljeva.

U ovom dijelu naručito naglašavamo da je naša preporuka da se izvrše poboljšanja u fizičkim kontrolama, u smislu uvođenja češćih popisa imovine Društva, te u provođenju redovnog popisa na 31.12. Mišljenja smo da trenutni način obavljanja popisa dozvoljava pogreške, te da je potrebno unaprijediti način provođenja istog.

Nadalje, naglašavamo također potrebu češćeg usklađivanja stanja potraživanja s kupcima radi izbjegavanja prikazivanja potraživanja za koja postoji sumnja u naplatu, ili postoje dokazi da ista neće biti naplaćena.

Koraci u postizanju razumijevanja o internim kontrolama u reviziji uključili su:

- I. Ocjenu potencijalnog rizika pogrešnog prikazivanja na razini tvrdnji,
- II. Odgovor uprave na identificiranje rizike,
- III. Značajne slabosti,
- IV. Implementaciju relevantnih kontrola.

4. Potraživanja od kupaca

U toku revizije primjetili smo da Društvo ne vodi jasan prikaz sumnjivih i spornih potraživanja. Na kontima 211 analitički prikazuje se iznos utuženih potraživanja. Ista bi se trebala iskazivati na kontu 2119 – Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji. Kupci će na ovaj način i dalje ostati iskazani u okviru konta 211.

Nadalje ispravka ovih potraživanja vrši se preko konta 219 – Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i rashoda na kontu 578. To znači da bi iznos iskazan na kontu 219 (potražno) – trebao odgovarati rashodima od otpisa potraživanja u toku godine. Iz Vaše dokumentacije nismo uspjeli povezati ove iznose.

Dajemo i tumačenje preporuke:

Na svaki datum bilansa društvo treba procijeniti postoji li objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Vrijednost potraživanja se smanjuje i gubici od smanjenja vrijednosti nastaju samo i isključivo ako postoji objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti (značajne finansijske teškoće kupca, nepoštivanje ugovora, mogući stečaj ili likvidacija).

Ako poduzetnik ne procjenjuje naplativost potraživanja, odnosno na dan bilansiranja ne utvrđuje fer vrijednost, ne postupa prema odredbama MSFI-ja, što znači da dovodi u pitanje realnost i objektivnost temeljnih finansijskih izvještaja. Imati u bilansu iskazana potraživanja od kupaca za koja je nastupila zastara ili za koju je utvrđeno da sigurno neće biti naplaćena jer je kupac likvidiran zapravo znači da korisnici finansijskih izvještaja ne dobijaju realne i objektivne informacije.

Prilikom evidentiranja potraživanja primjenjuju se odredbe MSFI – 18 koji propisuje kriterije priznavanja i mjerena potraživanja od kupaca. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti.

Pritom se pod fer vrijednošću smatra iznos za koju se neka imovina može razmijeniti ili obaveza podmiriti između informiranih nepovezanih stranaka koje su voljne obaviti transakciju.

Ako se naplata potraživanja odgađa duže od 1 godine, a nisu ugovorene kamate ili su ugovorene po stopi koja je niža od tržište, potraživanja se trebaju priznati u iznosu koji predstavlja sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tržišne kamatne stope.

Na svaki datum bilansa treba procijeniti postoji li objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Vrijednost potraživanja se smanjuje i gubici od smanjenja vrijednosti nastaju samo i isključivo samo ako postoji objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti proizilazi iz jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine („događaj povezan s gubitkom“) kada taj događaj utječe na procijenjene buduće novčane tokove od potraživanja koji mogu biti pouzdano utvrđeni.

Kada se utvrdi da objektivan dokaz o smanjenju vrijednosti potraživanja postoji, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Pritom se knjigovodstvena vrijednost potraživanja smanjuje direktno (preko konta 211) ili se koristi konto ispravke vrijednosti (211-9). Iznos gubitka se priznaje u bilansu uspjeha kao rashod, a prethodno priznati prihod se ne dira.

Smanjenje potraživanja se evidentira na dugovnoj strani konta 578 – Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, te na potražnoj strani – Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, konto 219 koji ispravlja bruto vrijednost potraživanja evidentiranih na kontima 211-9. Kada se to potraživanje naplati knjiži se dugovno ţiro račun, a potražno potraživanje od kupaca konto 211-9, i istovremeno 219 dugovno kao prihod od naknadno naplaćenih potraživanja na potražnoj strani. Ovo knjiženje se provodi ako je potraživanje nastalo u jednoj godini, a naplata u idućoj. Međutim ako je naplata nastala u istoj godini onda se umjesto prihoda storniraju rashodi, te se stornira vrijednosno usklađenje (prihodi se ne knjiže). Ovo definira t.18 MRS 18 koja kaže da ako nesigurnost naplate nastane kod iznosa koji je već uključen u prihod,nenaplativi iznos ili iznos za koji je prestala vjerovatnost naplate priznaje se kao rashod, a ne ispravlja se izvorno priznati prihod.

Smanjenje vrijednosti potraživanja provodi se kada još uvijek postoji vjerovatnost naplate potraživanja na osnovu utuženja, prijave u stečajnu masu u slično. Ako društvo sa sigurnošću procijeni da se potraživanje više ne može naplatiti (npr. kupac je likvidiran, potraživanje je zastarjelo a nije utuženo i sl.), tada se u knjigovodstvu evidentira izravan otpis potraživanja na dugovnoj strani rashoda.

Sažetak preporuka:

- I. Unaprijediti interne kontrole u Društvu da bi se izbjegla mogućnost značajnih pogrešnih prikazivanja.
- II. Uopćeno, revizija je ukazala da društvo ima odgovarajuće procese, prakse, procedure i kontrole koje se odnose na popise. Međutim, neke kontrolne slabosti su uočene tokom revizije:
 - Dokumenti ne sadrže uvijek dokaz da su provedene određene kontrole. Ovo povećava rizik da kontrole nisu bile primjenjene na adekvatan način i teško je osigurati adekvatan nadzor od strane uprave.
 - Nije dovoljan nadzor uprave nad provođenjem popisa.
 - Nije adekvatno razdvajanje dužnosti.
 - Nismo stekli dovoljno dokaza da se nagledaju interne kontrole. Aktivosti monitoringa treba da budu dokumentirane, te uloge i odgovornosti definirane.
- III. Napominjemo da postoje preporuke iz prethodnih revizija koje nisu bile usvojene od strane uprave. Skrećemo pažnju na upravljanje potraživanjem za koja dajemo posebne preporuke:
 - Uprava bi trebala modificirati svoju metodologiju za procjenu naplate potraživanja uzimajući u obzir tekuće i predviđeno ekonomsko stanje.

- Potrebno je uvesti analiza potraživanja prema grupama raspoređenih u slične karakteristike rizika.
- Potrebno je iz knjigovodstvenih evidencija eliminirati potraživanja u bruto iznosima za koja je procijenjeno da nema realne mogućnosti da budu naplaćena.
- U upravljanju i prikazivaju potraživanjima, te transakcijam povezanim s potraživanjima potrebno je u svim aspektima poštivati zahtjeve Međunarodnih Standarda Finansijskog Izvještavanja.
- Dugoročno gledano potrebno je napraviti analizu koja podrazmjeva: (1) Identificiranje koja od potraživanjama iskazanih u knjigama su validna potraživanja, i (2) dizajnirati nove procjene vezane za potraživanja.
- Da bi se olakšalo upravljanje potraživanjima može se uvesti model analize potraživanja na bazi grupe (dodatno sa analizom pojedinačnih potraživanja). Ovo se naručito odnosi na potraživanja od fizičkih lica. Takvo modeliranje treba da obzir uzme faktore koji su esencijalni za procjenu razine gubitaka, kao što su historijska iskustva, nedavna ekonomska događanja.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

20. Kratka analiza finansijskih pokazatelja Društva

POKAZATELJ	2012	2011	IZNOS PROMJENE	PROCENAT PROMJENE
BILANS USPJEHA				
Dobit od poslovnih aktivnosti	223.439	255.319	-31.880,00	-12,49%
Neto dobit perioda	47.673	6.119	41.554,00	679,10%
Poslovni prihod	2.291.118	2.286.331	4.787,00	0,21%
Poslovni rashodi	2.067.679	2.031.012	36.667,00	1,81%
Amortizacija	249.967	207.780	42.187,00	20,30%
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.130.779	1.030.681	100.098,00	9,71%
Porezni rashodi perioda	6.570,00	2.027,00	4.543,00	224,12%
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI				
Neto profitna marža %	2,08%	0,27%	1,81%	677,47%
Povrat na ukupnu imovine (ROA) %	2,52%	0,32%	2,20%	679,96%
Povrat na kapital (ROCE)	0,08	0,01	6,65%	526,61%
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI				
Neto radni kapital	127.875,00	69.010,00	58.865,00	85,30%
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,15	1,10	0,05	4,62%
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,12	1,05	0,07	6,81%
Odnos prodaje i neto radnog kapitala	16,60	30,93	-14,33	-46,32%
Odnos neto radnog kapitala i dugoročnih obaveza	6,21	3,35	2,86	85,32%
POKAZATELJI POKRIVENOSTI				
Koeficijent zaduženosti (Debt ratio)	53,97%	49,50%	4,47%	9,03%
Odnos obaveza i kapitala (Debt to equity ratio)	1,69	1,93	-24,00%	-12,41%
Index finansijskog rizika (Financial leverage index)	3,14	3,91	-76,83%	-19,66%
Pokazatelj pokrića kamate (Times Interest Earned)	47,01	26,99	20,02	74,16%
POKAZATELJI AKTIVNOSTI				
Koeficijent obrta potraživanja	2,24	2,97	-0,73	-24,72%
Trajanje naplate potraživanja u daniма	163,30	122,92	40,37	32,85%
Koeficijent utrživosti zaliha	98,20	67,63	30,56	45,19%
Trajanje obrta zaliha	3,72	5,40	-1,68	-31,12%
Dnevni troškovi prodaje zaliha	0,00	498,16	-498,16	-100,00%
Operativni krug	167,01	128,32	38,69	30,16%
Koeficijent obrta imovine	1	1,28	-0,01	-0,65%
Prosječan vijek trajanja dugotrajne imovine	4	5,38	-1,77	-32,96%
Prosječna starost dugotrajne imovine	7,82	8,11	-0,29	-3,59%
BILANS STANJA				
Ukupna imovina	1.890.684	1.892.778	-2.094,00	-0,11%
Kratkoročna imovina	989.125	774.876	214.249,00	27,65%
Kapital	602.284	484.399	117.885,00	24,34%
Kratkoročne obaveze	861.250	705.866	155.384,00	22,01%
Dugoročne obaveze	159.188,00	231.111,00	-71.923,00	-31,12%

Tabela 32: Ukupni pokazatelji Društva

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O. CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU

Finansijski pokazatelji prikazani u prethodnoj tabeli podijeljeni su na glavne pokazatelje bilansa uspjeha, pokazatelje profitabilnosti, pokazatelji likvidnosti, pokazatelji pokrivenosti, pokazatelji aktivnosti pokazatelji bilansa stanja.

- *Pokazatelji bilansa uspjeha*

Društvo je u toku godine ostvarilo poslovne prihode u iznosu od 2.291.118 KM (2011: 2.286.331 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do povećanja poslovnih prihoda u iznosu od 4.787 KM, odnosno za 0,21%.

Poslovni rashodi za tekuću poslovnu godinu iznosili su 2.067.679 KM (2011: 2.031.012 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do povećanja poslovnih rashoda u iznosu od 36.667 KM, odnosno za 1,81%.

Rashodi amortizacije za tekuću poslovnu godinu su veći za 42.187 KM, te iznose 249.967 KM.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja za tekuću poslovnu godinu 2012. iznosili su 1.130.779 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu troškovi plaća i ostalih ličnih primanja povećali su se za 100.098 KM.

- *Pokazatelji profitabilnosti*

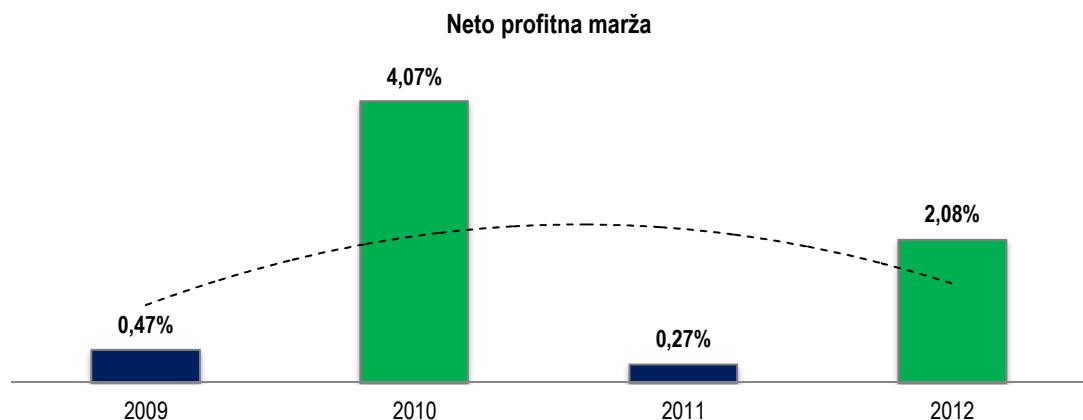
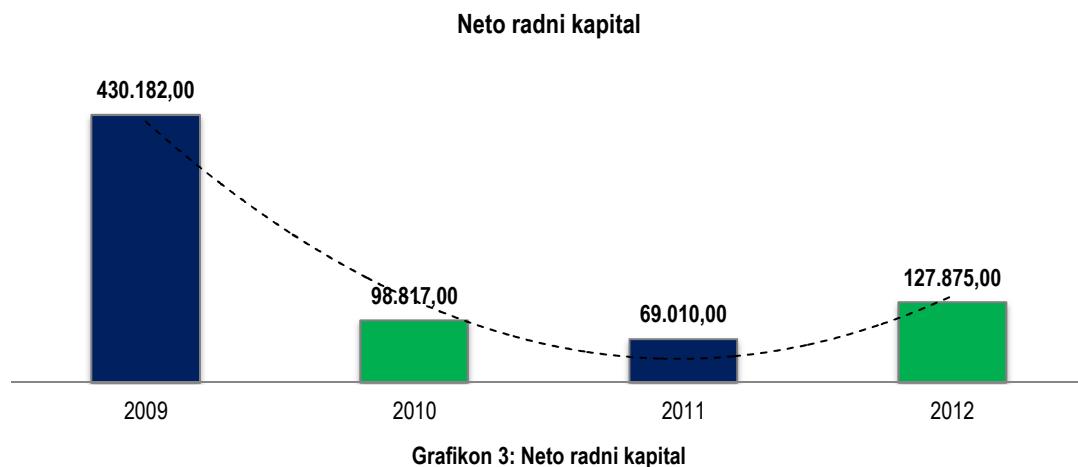

Tabela 33: Neto profitna marža

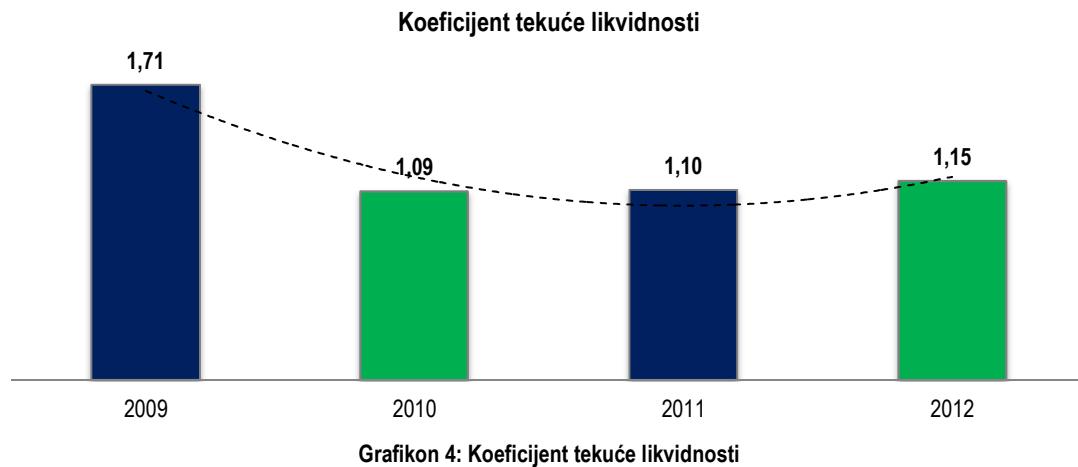
Neto profitna marža pokazuje nam koliki je neto profit ostvaren od ukupno realiziranog posla na tržištu, a kojim možemo slobodno raspolagati. Taj dio prihoda koji poprima karakter dobiti poslije oporezivanja Društvo može isplatiti vlasnicima ili pak može dio iznosa ostaviti u bilansu kao akumuliranu dobit. Generalno, viši koeficijent je bolji. Na prethodno prikazanom grafikonu možemo primjetiti da se neto profitna marža Društva povećala u odnosu na prethodnu godinu. Neto profitna marža pokazuje koliko je firma zarađuje na svaku jedinicu ukupnog prihoda nakon izmirenja svih obaveza uključujući kamate i poreze.

**IZVJEŠTAJ O OBavljenoj reviziji seta finansijskih izvještaja J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

- *Pokazatelji likvidnosti*

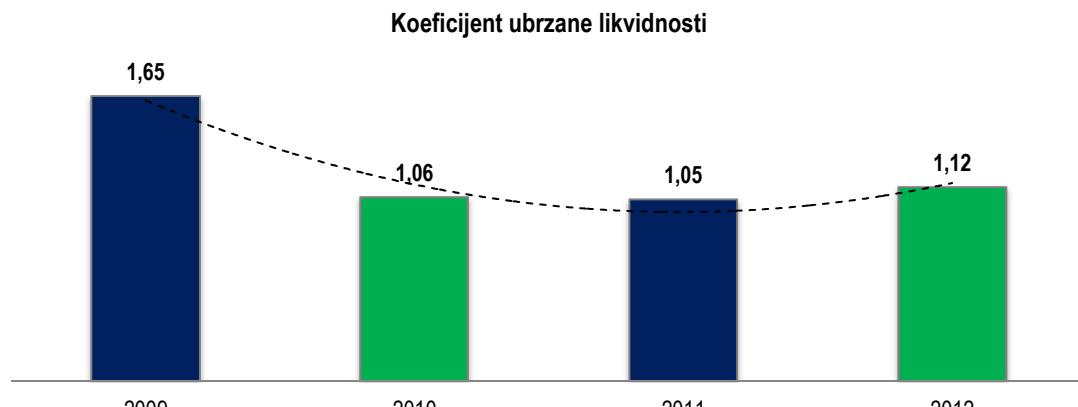
Kako možemo primijetiti u prethodnom grafikonu neto radni kapital Društva u odnosu na prethodnu poslovnu godinu povećao se za 58.865 KM. Razlog povećanja vrijednosti ovoga pokazatelja je taj što se tekuća imovina procentualno više povećala od tekućih obaveza. Tekuće obaveza na datum izvještavanja iznosile su 861.250 KM, a tekuća imovina 989.125 KM.

Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja ocjenu likvidnosti i solventnosti. Ovaj koeficijent ne bi trebao biti manji od dva, što bi u praksi značilo da kratkotrajna imovina mora biti makar dva puta veća od kratkoročnih obaveza. Okvirna vrijednost ovog pokazatelja je iznad 1, odnosno to je granica. Kako se može vidjeti iz prethodnog grafikona koeficijent tekuće likvidnosti u Vašem Društvu ima vrijednost od 1,15.

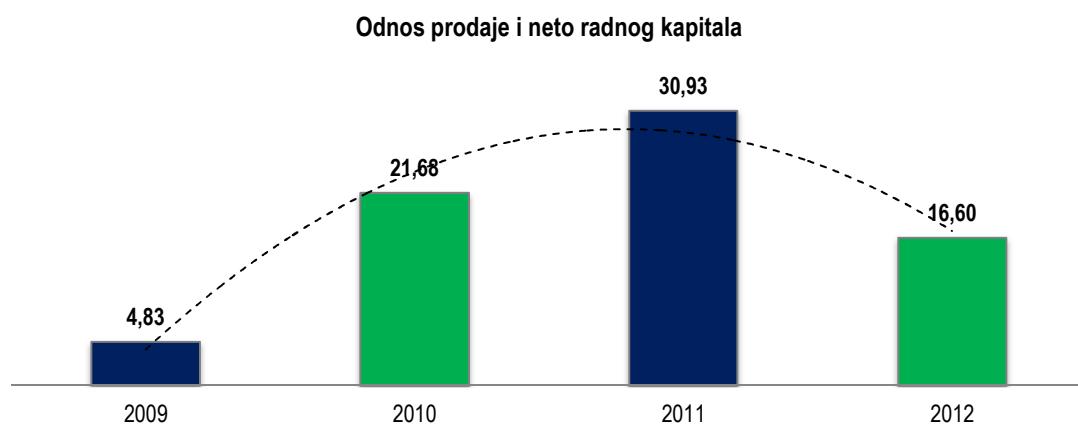
U nastavku ovog izvještaja prikazani su rezultati ostalih pokazatelja likvidnosti Društva:

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Grafikon 5: Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti se izračunava tako da se od tekuće imovine izuzme vrijednost zaliha te da se ostatak podijeli s tekućim obavezama. Generalno se kaže da ako je ovaj pokazatelj veći od 1 nema opasnosti da Društvo neće moći izmiriti svoje obaveze. Kako se može vidjeti iz priloženog grafikona ovaj koeficijent prikazuje vrijednosti iznad 1, tj. iznad preporučene granice.

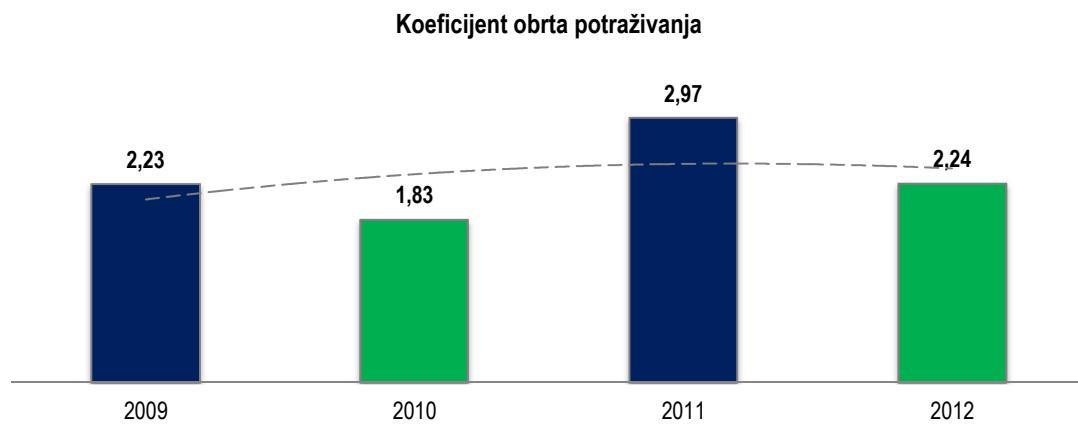

Grafikon 6: Odnos prodaje i neto radnog kapitala

Pokazatelj odnosa prodaje i neto radnog kapitala u odnosu na prethodnu poslovnu godinu prikazuje trend smanjenja, a razlog je smanjenje prihoda od prodaje.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

- *Pokazatelji aktivnosti*

Grafikon 7: Koeficijent obrta potraživanja

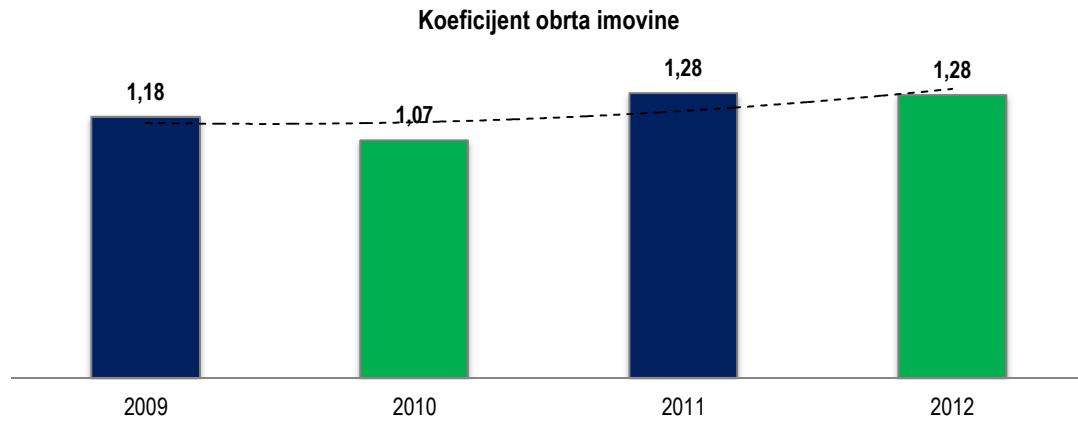
Koeficijent obrta potraživanja ukazuje nam na to kojom brzinom Društvo prikuplja novčana sredstva nastala na osnovu prodaje. Prethodni grafikon ukazuje na to da društvo svoja potraživanja obrne 2,24 puta u toku godine. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do smanjenja vrijednosti ovoga koeficijenta iz razloga što su prihodi od prodaje smanjili, a potraživanja od kupaca povećala.

Naredni grafikon nam ukazuje na to da je Društvu potrebno u prosjeku 163 dana da naplati svoja potraživanja, odnosno da se završi ciklus prodaje ubiranjem novčanih sredstava.

Grafikon 8: Trajanje naplate potraživanja u danima

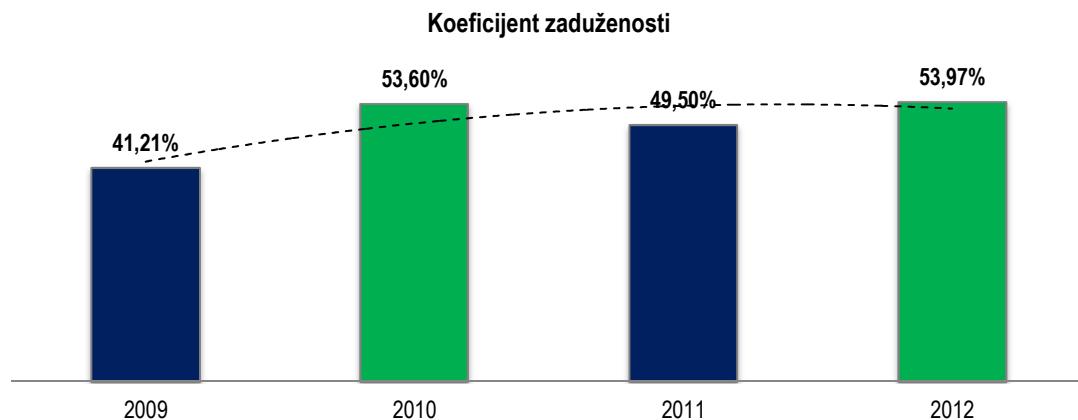
**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

Grafikon 9: Koeficijent obrta imovine

Koeficijent obrta imovine u Društvu u odnos stavlja ukupne prihode i ukupnu imovinu. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovaj koeficijent se nije promjenio. U 2012. godini 1 KM imovine donosi 1,28 KM prihoda od prodaje.

- *Pokazatelji pokrivenosti*

Grafikon 10: Koeficijent zaduženosti

Na osnovu prethodnog pokazatelja možemo zaključiti da se Društvo pretežno finansira iz tuđih izvora finansiranja. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovaj pokazatelj se povećao, što ukazuje na negativnu tendenciju razvijanja. Razlog povećanja koeficijenta zaduženosti je taj što je došlo do povećanja dugoročnih obaveza, a smanjenja aktive.

- *Pokazatelji bilansa stanja*

Ukupna imovina Društva smanjila se za 0,11%. Dugoročna imovina, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu smanjila se za 216.343 KM, a kratkoročna imovina povećala se za 214.249 KM. Dugoročne obaveze u odnosu na prethodnu poslovnu godinu manje su za 71.923 KM. Kratkoročne obaveze Društva smanjile su se za 155.384 KM.

21. Osvrt na porezne aspekte u Društvu

Društvo je obveznik plaćanja direktnih i indirektnih poreza. Stopa poreza na dobit iznosi 10%. Stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 17%.

22. Osvrt na značajne dugotrajne ugovore

U toku poslovne godine u društvu nije bilo značajnijih dugotrajnih ugovora.

23. Ocjena neovisnosti revizijskog tima

U sklopu preliminarnih aktivnosti ocijenili smo neovisnost revizijskog tima u odnosu na Društvo. U skladu s ovim zaključili smo da ne postoje određene zabrane koje bi nekog od članova revizorskog tima doveli u situaciju da ne može raditi reviziju. Također nismo utvrdili postojanje finansijskog interesa u Društvu, niti zajmove ili slično od klijenta. Poslovne veze s klijentom tiču se samo revizije. Ne postoje porodične i lične veze s zaposlenima u Društvu. Niko od naših zaposlenih nije radio u Društvu koje se revidira niti ima plan da u skorijoj budućnosti traži zaposlenje u Društvu. Nismo pružali niti finansijske niti pravne usluge koje bi imale bitan utjecaj na rješavanje sudskih sporova. Niko od zaposlenih u revizorskoj kući nije obavljao poslove u upravi društva. Nismo vršili nikakve ispravke u knjiženju. Nadalje, nema slučajeva u kojima je neko od zaposlenih u revizorskoj kući primao poklone od klijenta. Cijena revizije nije znatno manja od prosječne tržišne, te odgovara trenutnom stanju u okruženju. Dokumente za rad revizije pripremali smo sami.

Niko od članova revizorskog tima nije pružao revizorske usluge koje bi znatno utjecale na rezultat revizije. Po samoprocjeni revizori posjeduju dovoljno stručnosti za obavljanje revizije na kvalitetan način. Nismo zastupali klijenta u pravnim sporovima i slično. Ne postoje lična poznanstva koji bi doveli do narušavanja neovisnosti revizije. Također, nema straha od davanja objektivnog mišljenja i rada revizije s dovoljnim profesionalnim skepticizmom.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI SETA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**

24. Osnovni podaci o revizijskom Društvu

DRUŠTVO OGRANIČENE ODGOVORNOSTI	REVIZIJA REVITA Cazin
REGISTARSKI SUD:	Kantonalni sud Bihać (sada: Općinski sud Bihać) 1-4866-00
MATIČNI BROJ SUBJEKTA:	U/I-671/2002
BROJ RJEŠENJA O UPISU KOD SUDA:	77226 ČORALIĆI, OPĆINA CAZIN
SJEDIŠTE:	REVIZIJA REVITA d.o.o. Čoralići 462, 77226 ČORALIĆI
POSLOVNA ADRESA:	Društvo ograničene odgovornosti
PRAVNI OBLIK:	28.05.2002. godine
DATUM OSNIVANJA:	Odluka o osnivanju
OSNIVAČKI AKT:	24.06.2002.godine
DATUM UPISA U SUDSKI REGISTAR:	263012380009
IDENTIFIKACIONI BROJ KOD UIO:	mr. ASIM BEĆIRAGIĆ AJKA BEGANOVIĆ, dipl.oec. DŽEMAL AGANSPAHIĆ,dipl.oec. NEVICA HAFIZOVIĆ ,dipl.oec SEAD ŠEHIC dipl.oec. SUAD ROŠIĆ, dipl.oec.
REVIZORI DRUŠTVA	69.20. Računovodstveni, knjigovodstveni i revizioni poslovi; savjetodavni poslovi u vezi s porezom
DJELATNOST:	

Tabela 34: Osnovni podaci o revizorskom Društvu

25. Zaključak

Reviziju Društva ne obavljamo po prvi put. U toku revizije nismo uočili činjenice koje bi za rezultat imale modifikaciju mišljenja revizora. Društvo posluje u kontinuitetu.

Naglašavamo, da mi kao revizori nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tokom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom.

Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prevare. Zbog toga, značajni i pogrešni navodi mogu ostati neotkriveni.

Cazin

26.6.2013. godine

**IZVJEŠTAJ O OBavljenoj reviziji seta finansijskih izvještaja J.K.P. „ČISTOĆA“ D.O.O.
CAZIN ZA POSLOVNU 2012. GODINU**
